

Law is COOL!

*Campanie de informare și responsabilizare pentru
reducerea faptelor de violențe din mediul școlar.*

INSPECTORATUL DE POLIȚIE JUDEȚEAN ARGEȘ
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ARGEȘ
CONSILIUL JUDEȚEAN ARGEȘ
C. J. R. A. E. ARGEȘ
CORPUL NAȚIONAL AL POLIȚIȘTILOR

**INSPECTORATUL DE POLIȚIE AL JUDEȚULUI ARGHEȘ
BIROUL SIGURANȚĂ ȘCOLARĂ**

„Law iS COOL!”

Ghid elaborat în cadrul Campaniei „Law iS COOL!”, campanie de informare și responsabilizare, pentru reducerea faptelor de violență din mediul școlar, ce cuprinde exemple ce pot fi folosite ca suport în activitățile de informare a elevilor, profesorilor și părinților.

Autori:

Inspector de poliție PĂTRU CRISTINA
Comisar de poliție ANTON ADINA
Inspector principal de poliție ILIE FLORIN
Inspector de poliție VASILE VLĂDUȚ
Agent șef adjunct de poliție FLORESCU LOREDANA
Agent șef de poliție POPA FLORIN

Exemple din practica judiciară:

Comisar șef de poliție STAN FLORIN

Grafică:

OLTEANU TEODORA IOANA(Liceul de Arte "Dinu Lipatti" Pitești)

Postfață:

Doamna OLTEANU ELENA CORNELIA

Ghidul elaborat în cadrul Campaniei „Law iS COOL!” este realizat de polițiștii din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Argeș, pentru a fi folosit exclusiv în cadrul activităților informativ-preventive din unitățile de învățământ preuniversitar de pe raza județului Argeș, nefiind destinat publicității.

MOTTO:

Legea este cea mai grea lecție, pentru că, deși nu ți-o predă nimeni, dai examen din ea după vârsta de 14 ani, examen la care nu poți copia pentru că ți se va spune:

"Ești pe cont propriu, de acum, copile!"

Cuvânt înainte

Având în vedere că *necunoașterea legii nu poate fi invocată pentru a justifica încălcarea acesteia*, este lesne de intuit motivul pentru care educația juridică trebuie să își facă simțită prezența în viețile noastre, de la o vârstă cât mai mică.

În prezent, în România există mai bine de 10.000 de acte normative, care grupează legi, hotărâri de guvern, hotărâri de urgență, ordine, etc., iar nerespectarea acestora atrage, după caz, răspunderea civilă, materială, disciplinară, contravențională sau penală.

Dintre aceste norme legale, unele cuprind aspecte ce promovează buna conviețuire socială, iar încălcarea acestora duce la sancționarea celor care nu se conformează și nesocotesc valorile apărute.

Acest ghid se dorește a fi un izvor de exemple ce pot fi folosite ca suport în activitățile de informare a *elevilor, profesorilor și părinților*, prin exemplificarea situațiilor reale întâlnite în activitatea profesională a polițiștilor argeșeni și nu numai, „la pachet” cu interpretarea legală care a fost aplicată efectiv în cadrul cercetărilor.

Deși spețele prezentate sunt editate pentru păstrarea anonimatului, acestea reprezintă situații reale, victime și autori reali, cu sentimente puternice legate de aceste întâmplări. Mult mai des decât ați crede, aceste situații lasă urme adânci pentru toți cei care iau cunoștință de ele, inclusiv pentru oamenii din spatele uniformei, stârnind sentimente puternice și polițistului, deși i se pretinde doar rolul legal de observator intransigent.

Din punctul de vedere al aportului în soluționarea unei fapte antisociale, sunt importanți toți membrii societății:

- „oamenii legii” - categorie ce include, în înțelesul extins, *polițiști, jandarmi, pompieri, polițiști locali*;

- sistemul de justiție – *procurori și judecători*;

- acea categorie de bază, de multe ori trecută cu vederea – a *persoanelor care sesizează și a celor care susțin probarea unei fapte ilicite în calitate de martor*.

Atitudinea comunității față de încălcarea unei valori sociale, face ca o faptă antisocială tolerată în ritmul cotidian într-o anumită comunitate, să intre în „atenția” anchetatorilor.

Scopul activităților este promovarea unui climat educațional care să încurajeze atitudinile pozitive, nonviolente și suportive între membrii comunității de elevi și adulții implicați în procesul școlar.

Autorii

CAPITOLUL I

Faptele antisociale sunt clasificate *din punct de vedere al pedepselor și din punct de vedere al urmărilor negative pentru societate* în **contravenții și infracțiuni**.

Prezentul ghid cuprinde:

- referințe despre răspunderea contravențională și penală a autorului minor;
- condiții care se cer a fi îndeplinite pentru anumite infracțiuni (formularea plângerii prealabile, unele mijloace de probă – estimarea din punct de vedere medico-legal a leziunilor suferite în urma unei agresivități);
- unele mențiuni despre participarea la săvârșirea infracțiunilor (noțiunile de autor, coautor, instigator, complice).

I. A. *Contravențiile*

Contravenția este acea abatere de la lege cu grad redus de pericol social, care este pedepsită prin aplicarea unei sancțiuni contravenționale: avertisment, amendă sau prestarea unei activități în folosul comunității.

Cu referire la răspunderea contravențională a persoanelor, este bine cunoscut faptul că, în orice stat de drept, *oricine* încalcă prevederile legale va suferi consecințele prevăzute de respectiva normă.

Cu privire la răspunderea contravențională a minorului, trebuie menționat că **minorul sub 14 ani nu răspunde contravențional.**

Pentru minorii cu vârsta sub 14 ani, părinții acestora sunt cei care vor suporta consecințele legale ale faptelor săvârșite, prin neluarea măsurilor necesare pentru a-i împiedica să comită fapte antisociale.

Pentru contravențiile săvârșite de minorii care au împlinit 14 ani, minimul și maximul amenzii stabilite în actul normativ pentru fapta săvârșită, se reduc la jumătate.

Din punct de vedere al valorilor apărute, unele dintre actele normative existente în prezent au drept scop **asigurarea unui climat de conviețuire socială normală.**

Cea mai uzuală dintre legile cu scopul enunțat de asigurarea a relațiilor normale de conviețuire este **Legea nr. 61 din 1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice**. Această lege promovează aspecte ce țin de conviețuirea socială și buna desfășurare a vieții cotidiene, fapt pentru care prevede reglementări ce au scopul de a preîntâmpina derapajele ce ar putea fi întâlnite în interacțiunea dintre noi toți.

Exemplificăm fapte prevăzute de Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice:

- **Săvârșirea în public de fapte, acte sau gesturi obscene, proferarea de injurii, expresii jignitoare sau vulgare, amenințări cu acte de violență împotriva persoanelor sau bunurilor acestora, de natură să tulbure ordinea și liniștea publică sau să provoace indignarea cetățenilor ori să lezeze demnitatea și onoarea acestora;**
- **Organizarea, îngăduirea sau participarea la jocuri de noroc** - altele decât cele autorizate potrivit legii - de natură să lezeze bunele moravuri;
- Pătrunderea, cu încălcarea normelor legale de acces, în sediile autorităților publice centrale și locale, instituțiilor publice, **instituțiilor de învățământ** și spațiilor aparținând acestora;
- **Scrierea sau desenarea, fără drept**, pe pereții clădirilor, pe garduri sau pe obiecte de folosință comună aflate în locuri publice, deteriorarea prin orice mijloc a acestora, precum și dezlipirea sau distrugerea, fără drept, a reclamelor, anunțurilor și afișelor legal expuse în locuri anume destinate;
- **Desfacerea, comercializarea și consumul băuturilor alcoolice** în locurile publice, la intrarea în curțile și în interioarele lor, cum sunt: spitale și alte unități sanitare, centre de plasament al minorilor, unități și **instituții de învățământ și educație**, lăcașuri de cult și instituții religioase aferente cultelor care interzic consumul băuturilor alcoolice în practicarea religiei respective, **pe trotuarele sau aleile de acces ale acestora;**
- **Servirea cu băuturi alcoolice, în localurile publice, a consumatorilor aflați în vădită stare de ebrietate, precum și a minorilor;**
- **Consumul de băuturi alcoolice** în următoarele locuri publice: **drumuri publice, parcuri**, stadioane și **terenuri sportive**, instituții culturale, săli de spectacole, instituții sau unități economice, toate mijloacele de transport în comun, autogări, gări și aeroporturi (de stat și private), sau alte locuri prevăzute de lege. În incinta acestor locuri publice se pot consuma băuturi alcoolice prin delimitarea unor spații special amenajate pentru consumarea băuturilor alcoolice, prin hotărârea conducerilor locurilor publice respective. Sunt exceptate localurile de alimentație publică și turism, cum sunt: restaurante, baruri și discoteci. **În locurile publice enumerate se interzice cu desăvârșire consumul de băuturi alcoolice de către persoanele care nu au împlinit vârsta de 18 ani;**
- **Provocarea ori participarea efectivă la scandal**, în locuri sau localuri publice;
- **Tulburarea, fără drept, a liniștii locuitorilor**, prin producerea de zgomote cu orice aparat sau obiect ori prin strigăte sau larmă;
- **Tulburarea liniștii locatarilor între orele 22:00-8:00 și 13:00-14:00**, de către orice persoană, prin producerea de zgomote, larmă sau prin folosirea oricărui aparat, obiect ori instrument muzical la intensitate mare în localurile sau în sediile

persoanelor juridice, în locuințele persoanelor fizice sau în oricare alt loc din imobile cu destinația de locuințe ori situat în imediata vecinătate a acestora;

- **Organizarea de petreceri cu caracter privat și utilizarea de aparatură muzicală la intensitate de natură a tulbura liniștea locuitorilor**, în corturi, alte amenajări sau în spațiu neacoperit, situate în perimetrul apropiat imobilelor cu destinația de locuințe sau cu caracter social, în mediul urban;

- **Refuzul unei persoane de a furniza date pentru stabilirea identității sale sau de a se prezenta la sediul poliției**, la cererea ori la invitația justificată a organelor de urmărire penală sau a organelor de ordine publică, aflate în exercitarea atribuțiilor de serviciu;

- **Îndemnul sub orice formă al minorilor la săvârșirea de contravenții;**

- **Neluarea de către părinți sau de către persoanele cărora li s-a încredințat spre creștere și educare un minor în vârstă de până la 16 ani sau care au în îngrijire un alienat ori debil mintal a măsurilor necesare pentru a-l împiedica de la fapte de vagabondaj, cerșetorie sau prostituție.**

În ceea ce privește sancțiunea aplicată pentru săvârșirea unei fapte contravenționale de către un minor, este important să clarificăm care este **valoarea acesteia și cine o plătește**.

În cazul unei persoane minore, amenda este plătită de către părinți.

Or, în cazul în care părintele plătește o amendă de 1.000 de lei pentru fapta copilului său, *prin raportare la salariul lunar*, poate însemna pentru mulți că părintele a muncit o săptămână sau chiar mai mult, doar pentru a plăti amenda, bani care puteau fi utili pentru alt scop.

Unele dintre aceste norme prevăd **circumstanțe agravante**, cum ar fi cazul în care sunt săvârșite în incinta unei **instituții de învățământ**, a unei instituții de sănătate ori destinate ocrotirii speciale a unor categorii de persoane defavorizate, la care sancțiunile aplicabile sunt amenzi **de la 1.000 la 3.000 de lei**.

De la teorie la practică- interpretare și exemple

Faptele antisociale sancționate cu amenzi **de la 1.000 la 3.000 de lei** când sunt săvârșite în **incinta unei instituții de învățământ**, a unei instituții de sănătate ori destinate ocrotirii speciale a unor categorii de persoane defavorizate:

➤ **Constituirea unui grup format din trei sau mai multe persoane, în scopul de a săvârși acțiuni ilicite**, contrare ordinii și liniștii publice și normelor de conviețuire socială, precum și actele de încurajare sau sprijinire, sub orice formă, a unor astfel de grupuri de persoane, care incită la dezordine socială;

Exemplu:

În incinta școlii (în curtea sau în clădirea respectivei unități școlare), mai mulți elevi - minim trei, găsesc interesant să acționeze împotriva altor elevi - folosesc

cuvinte și expresii jignitoare la adresa acestora, sau să jignească personalul angajat al școlii, etc.

Sau

O persoană înființează un grup public pe o pagină de socializare pe care orice persoană poate posta mesaje denigratoare/ jignitoare la adresa altor persoane.

➤ **Aruncarea asupra unei persoane, construcții sau asupra unui mijloc de transport cu obiecte de orice fel**, cu substanțe inflamante, iritant-lacrimogene sau cu efect paralizant, corozive sau care murdăresc, dacă nu s-au produs vătămări ale integrității corporale sau sănătății, ori pagube materiale;

Exemplu:

Un elev, în timp ce se află în curtea școlii sau în sala de curs, aruncă cu cerneală și murdărește un/o colegă, sau pereții/parchetul din clasă;

Similar, un elev face graffiti pe zidurile școlii.

➤ **Provocarea ori participarea efectivă la scandal**, în locuri sau localuri publice;

Exemplu:

Elevii se află pe holul unității școlare și, la un moment dat, între aceștia are loc o stare conflictuală, în care sunt implicați mai mulți elevi, în așa fel încât este tulburată desfășurarea normală a activității didactice, prin durata și modalitatea de manifestare - utilizând țipete, îmbrânceli, tonul ridicat în limbaj, alte manifestări necivilizate, etc.

➤ **Săvârșirea în public de fapte, acte sau gesturi obscene, proferarea de injurii, expresii jignitoare sau vulgare**, amenințări cu acte de violență împotriva persoanelor sau bunurilor acestora, de natură să tulbure ordinea și liniștea publică sau să provoace indignarea cetățenilor ori să lezeze demnitatea și onoarea acestora;

Exemplu:

În curtea școlii, în pauza dintre cursurile școlare, mai mulți elevi se ceartă, iar unii dintre aceștia încep să-și adreseze reciproc injurii, își arată unii altora gesturi obscene (degetul mijlociu), iar unii chiar își fac semne cu pumnii strânși, însă fără treacă la aplicarea unor lovituri (semne de dispreț și comportament provocator).

Toți cei care săvârșesc contravenția (având în vedere caracterul reciproc al jignirilor și manifestărilor agresive), vor fi sancționați contravențional.

Persoana vătămată - cel căruia/cea căreia i-au fost adresate injuriile, se adresează secției de poliție pentru tragerea la răspundere a făptuitorului.

I.B. Infrațiunile

Trebuie să amintim faptul că în legislația națională există și acte normative care grupează fapte antisociale mai grave, denumite **infrațiuni**, cum vom prezenta în continuarea materialului.

Infrațiunea reprezintă fapta prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție, nejustificată și imputabilă persoanei care a comis-o.

Dintre actele normative care prevăd și sancționează infrațiuni, cel mai reprezentativ este Codul penal, acesta grupând majoritatea infrațiunilor uzuale prevăzute de legislația românească.

Răspunderea penală și implicații în cazul minorilor

Din punct de vedere al răspunderii penale, se impune să clarificăm dacă și minorii răspund penal.

⇒ **Din ziua în care minorul a împlinit 14 ani, acesta va răspunde penal, dacă îndeplinește condiția discernământului.**

De regulă, minorul, chiar și de 14 ani, răspunde penal, lipsa discernământului fiind o situație rar întâlnită, doar în cazul persoanelor cu afecțiuni psihice grave.

Pentru a înțelege ce înseamnă îndeplinirea acestei condiții, mai întâi trebuie să explicăm ce înseamnă **discernământ**. Astfel, se consideră că o persoană a avut discernământ dacă în momentul în care a acționat în comiterea faptei, a conștientizat fapta, a dorit să o comită și în acest fel a realizat consecințele faptei sale.

⇒ **Minorului trimis în judecată și găsit vinovat pentru săvârșirea unei infrațiuni, i se pot aplica măsuri educative *privative* sau *neprivative de libertate*. Aplicarea măsurilor *privative de libertate* implică faptul că minorul este internat în cadrul unor instituții specializate în acest sens.**

⇒ **Chiar dacă minorii cu vârsta mai mică de 14 ani nu răspund penal, asta nu înseamnă că aceștia nu vor suporta consecințele faptelor comise.**

În aceste cazuri, își vor intra în rol alte instituții specializate, *una dintre acestea fiind Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului*.

Astfel, această instituție va lua, gradual, în funcție de interesul superior al copilului, după cum prevăd Codul penal și Codul civil, măsuri de *supraveghere, de includere în programe specializate*, iar în cazul în care minorul continuă să săvârșească infracțiuni, se poate dispune *extragerea minorului din sânul familiei*.

Exemplu:

Cazul de la Constanța, unde doi minori au dat foc unei mașini, iar incendiul s-a extins la întregul bloc. Conform regulilor răspunderii materiale, părinții își vor pierde toate bunurile imobile și mobile de valoare, și vor continua să plătească, solidar cu copiii lor, pentru restul vieții, până la acoperirea întregii valori a pagubelor.

De asemenea, în cazul în care un minor comite în mod repetat fapte antisociale, se poate solicita internarea în regim de urgență într-un centru specializat al D.G.A.S.P.C., lipsa de preocupare a părinților putând fi calificată chiar ca infracțiunea de *rele tratamente aplicate minorului*, precum și să ducă la decăderea din drepturile părintești a părinților.

Exemplu din activitatea polițiștilor:

Minor de 13 ani, care a fost depistat în mod repetat cerșind pe raza municipiului Pitești. În urma verificărilor, acesta a fost preluat și instituționalizat la D.G.A.S.P.C. Dâmbovița.

Detalii mici, cu implicații MARI

Am prezentat anterior contravenția referitoare la *săvârșirea în public de fapte, acte sau gesturi obscene, proferarea de injurii, expresii jignitoare sau vulgare, amenințări cu acte de violență împotriva persoanelor sau bunurilor acestora, de natură să tulbure ordinea și liniștea publică sau să provoace indignarea cetățenilor ori să lezeze demnitatea și onoarea acestora*.

Dacă inițial această faptă are caracter contravențional, totuși are potențialul ca foarte ușor să îmbrace forma unei infracțiuni.

Cum?

Haideți să folosim un ***exemplu (1.1)***:

*În curtea școlii, elevul X se întâlnește cu elevul Y, care în urmă cu ceva timp îi adresase injurii (contravenție). În acel moment, între cei doi se reaprinde starea tensionată preexistentă, moment în care X îi spune pe un ton agresiv faptul că trebuie să se ferească de el întrucât „îl va aranja”. De asemenea, îi mai spune și că **îl va bate***

pe oriunde îl va prinde pe el sau pe un anume Z, prieten al lui Y, pentru ca Y să îl știe de frică, iar altă dată să nu mai aibă curaj să îl confrunte/contrazică/injure.

În acest caz, elevul **X** a săvârșit infracțiunea de „**amenințare**”, faptă prevăzută de art. 206 din Codul penal, prin aceea că a amenințat cu acte de violență, ce vor putea fi exercitate asupra elevului Y sau asupra altei persoane.

Pedeapsa pentru această faptă este *închisoarea de la 3 luni la un an sau amendă*.

Pentru infracțiunea din exemplu, punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea plângerii prealabile (fapte ce cuprind această mențiune în mod expres, dintre acestea făcând parte și infracțiunea de amenințare), termenul legal pentru a formula plângerea, prevăzut la art. 296 din Codul de procedură penală, este de „*3 luni din ziua în care persoana vătămată a aflat despre săvârșirea faptei*”.

Continuare exemplu (1.2):

În momentul întâlnirii cu elevul Y, elevul X, îl agresează fizic pe acesta, în sensul că îl lovește cu pumnul/palma sau cu alt obiect vătămător și îi cauzează suferințe fizice, leziuni.

În acest caz, elevul **X** a săvârșit infracțiunea de „**lovirea sau alte violențe**”, faptă prevăzută la art. 193 din Codul penal.

Pedeapsa pentru această faptă este *închisoarea de la 3 luni la doi ani sau cu amendă*.

Persoana vătămată trebuie să se adreseze cu plângere organelor de poliție, în termen de 3 luni de la data săvârșirii faptei.

Continuare exemplu (1.3):

*Pentru leziunile suferite, elevul Y, pe lângă îngrijirile medicale, solicită și un **certificat medico-legal** de la Serviciul de medicină legală al spitalului, pe care, apoi, îl depune la Poliția unde reclamă fapta, **solicitând ca elevul X să fie tras la răspundere pentru fapta sa.***

În funcție de cât de grav îi este afectată sănătatea persoanei vătămate (cel mult 90 de zile de îngrijiri medicale), fapta se pedepsește cu *închisoarea între 6 luni și 5 ani sau amendă*.

Exemplu (2.1):

*Agresiunea unui minor de 14 ani, față de un alt minor de aceeași vârstă, victima fiind lovită cu pumnul în față și căzând inconștientă la pământ. Ulterior minorul lovit a formulat plângere prealabilă la poliție și a solicitat emiterea unui **certificat medico-legal**, pe care l-a depus la dosarul penal (număr de zile de îngrijiri medicale mai mic decât limita de 90 de zile).*

Să analizăm **consecințele** acestei fapte, prin răspunderea juridică a minorului cercetat:

- față de **autor** poate fi dispusă o pedeapsă stabilită de judecător care poate fi privativă sau neprivativă de libertate (într-un caz recent, petrecut chiar în județul nostru, agresorul a dobândit calitatea de învinuit în baza probelor de la dosarul penal, și a fost reținut în arestul I.P.J. Argeș pentru 24 de ore);

- după decizia instanței, **cazierul judiciar** al minorului în cauză va conține mențiuni privind *săvârșirea unei infracțiuni cu violență*. Acest fapt îl va împiedica să se înscrie la o formă de învățământ universitar în domeniul ordinii publice, apărării sau drept;

- **mediul în care își va ispăși pedeapsa** este unul lipsit de afecțiunea familiei, și a prietenilor, în care va beneficia doar de mijloace minime de subzistență, deci viitorul unei asemenea persoane nu se prefigurează a fi unul ușor; implicații deloc neglijabile se vor resfrânge și asupra familiei acestui tânăr, care va suferi emoțional și material.

Continuare exemplu (2.2):

În urma agresiunii, persoana vătămată suferă leziuni a căror gravitate necesită peste 90 zile îngrijiri medicale, suferă o infirmitate (cum ar fi pierderea vederii la un ochi, scoaterea unui organ vital necesară pentru a putea menține în viață victima sau chiar amputarea unui deget, etc.) sau un prejudiciu estetic grav și permanent (ruptura pavilionului urechii, zonă însemnată de pe cap cu cicatrice și lipsită de păr, etc.).

În acest caz, autorul agresiunii comite infracțiunea de „*vătămare corporală*”, faptă prevăzută la art. 194 din Codul penal.

Pedeapsa pentru această faptă este *închisoarea de la 2 la 7 ani*.

Pentru această infracțiune, organele de cercetare penală ale poliției se sesizează **din oficiu**, și vor începe urmărirea penală *fără a fi necesară plângerea prealabilă a persoanei vătămate*.

Continuare exemplu (2.3):

În urma agresiunii, persoana vătămată suferă leziuni pentru care este transportată la spital, însă în ciuda efortului cadrelor medicale, persoana lovită moare.

În funcție de circumstanțele comiterii infracțiunii, se poate săvârși infracțiunea de „*loviri sau vătămări cauzatoare de moarte*” faptă prevăzută la art. 195 din Codul penal și se pedepsește cu *închisoarea de la 6 la 12 ani*.

Continuare exemplu (2.4):

În ipoteza cea mai gravă, dacă rezultatul urmărit al faptei comise ar fi fost moartea persoanei vătămate, încadrarea faptei poate fi infracțiunea de „omor”, faptă prevăzută la art. 188 din Codul penal, ce se pedepsește cu închisoarea de la 10 la 20 ani.

*Într-un exemplu anterior (2.1), minorul care a fost lovit a avut nevoie de mai puțin de 10 zile de îngrijiri medicale, însă se poate spune că a fost **la un pas de deces**, după ce s-a prăbușit pe asfalt.*

Aceeași faptă antisocială poate să aibă consecințe diferite, de la afecțiuni medicale grave, imobilizare sau chiar deces.

Așadar, pentru câteva secunde de bravare, cel puțin două vieți, în plan principal, și alte zeci, în plan secundar, ar putea fi afectate iremediabil pe termen lung.

...Din activitatea polițiștilor

O situație care a intrat în atenția publică s-a petrecut în martie 2021, când polițiștii piteșteni au fost sesizați prin S.N.U.A.U. 112 despre faptul că în zona din spatele unei stații de autobuz, în municipiul Pitești, ar fi fost în desfășurare o stare conflictuală la care participau mai mulți tineri.

În urma verificărilor efectuate de polițiștii piteșteni, s-a stabilit că două minore de 15 ani, au avut un conflict verbal, degenerarea acestuia fiind împiedicată în urma intervenției.

Cele două minore au fost conduse la sediul poliției, unde au fost solicitați să se prezinte și părinții acestora.

După efectuarea verificărilor, a fost luată măsura sancționării contravenționale a celor două minore, cu amendă în valoare totală de 900 de lei fiecare, conform Legii 61/1991R privind normele de conviețuire socială, precum și conform Legii 55/2020 privind unele măsuri de combatere a pandemiei de COVID-19.

De asemenea, alți 7 minori, cu vârste cuprinse între 14 și 17 ani, care au asistat la conflict, au fost identificați și sancționați contravențional.

Un factor important în situația agresiunilor între minori îl reprezintă atitudinea celor care asistă sau iau cunoștință despre astfel de fapte.

Polițiștii recomandă celor care asistă la un comportament agresiv din partea minorilor, în incinta unităților de învățământ sau în afara acestora, **să sesizeze faptele** organelor de poliție și *să nu contribuie, prin atitudinea pasivă, la escaladarea comportamentului agresiv.*

Dincolo de răspunderea juridică a agresorilor minori, un factor important îl constituie atitudinea celor care asistă sau iau la cunoștință despre astfel de fapte.

Dobândirea calității de **complice, instigator sau coautor la o faptă antisocială**, este **un risc pe care tinerii, în special, și-l asumă cu destulă ușurință atunci când asistă cu pasivitate la faptele săvârșite cu violență de persoanele din anturajul lor.**

Infracțiuni contra libertății persoanei și consecințe legale exemplificate

1. Șantaj

1.a. Exemplu:

„X se întâlnește cu Y la școală, iar primul îi cere să îi dea banii pe care acesta îi are asupra sa. Y îi spune lui X că nu are bani, iar X îl avertizează pe Y că va veni și a doua zi la școală și că, dacă nu-i va aduce niște bani, îl va bate.”

Prin aceea că X îl constrânge pe Y să îi dea banii, în acest sens fiind utilizată **amenințarea** cu o viitoare agresiune fizică, având scopul obținerii unui folos material prin a-l determina pe Y să se conformeze, X va răspunde din punct de vedere penal pentru comiterea infracțiunii de **șantaj**, faptă prevăzută de art. 207 din Codul penal, pedepsită cu **închisoarea de la unu la 5 ani**.

Infrațiunea din această exemplu este definită ca fiind **constrângerea unei persoane să dea, să facă, să nu facă sau să sufere ceva, în vederea obținerii unui folos nepatrimonial/patrimonial în mod injust, pentru sine sau pentru altul**.

Aceeași infracțiune cu o altă formă de comitere este cea de **amenințare a unei persoane cu darea în vileag a unei fapte reale sau imaginare, compromițătoare pentru persoana amenințată sau pentru un membru de familie al acesteia, în scopul obținerii unui folos nepatrimonial/patrimonial în mod injust**.

1.b. Exemplu din activitatea polițiștilor:

Dosarul penal privind un tânăr de 22 de ani, din județul Argeș, cercetat pentru săvârșirea a trei infracțiuni de șantaj, fapte prevăzute de art. 207 din Codul penal.

În cauză s-a reținut faptul că în cursul lunii iulie 2021, autorul a amenințat cu acte de violență în scopul de a obține foloase patrimoniale, trei persoane vătămate, de 17 ani din Pitești, de 21 de ani din Bascov și de 17 ani din Bradu, determinându-le să își amaneze telefoanele mobile și să îi dea sumele de bani obținute.

La data de 28 iulie 2021, bărbatul a fost prezentat Judecătoriei Pitești cu propunere de arestare preventivă, față de acesta fiind luată măsura **arestului preventiv pentru o perioadă de 30 de zile**.

2. Șantaj și violarea vieții private

2.a. Exemplu:

„Y, elevă în clasa a VIII-a, se împrietenește pe Instagram cu un băiat, X. Relația celor doi devine mai apropiată și pe fondul afecțiunii pe care Y o are față de băiat, fata îi trimite fotografii în care apare în ipostaze compromițătoare. X îi cere și

alte poze sau filmulețe, iar când Y refuză să îi mai trimită, X o amenință că le va posta pe rețelele de socializare, dacă nu îi trimite în continuare.

Speriată de o eventuală divulgare a acelor fotografii, Y le mărturisește părinților ce se întâmplă și împreună formulează o plângere la poliție”.

2.b. Exemplu din activitatea polițiștilor:

Dosarul penal privind infracțiunile de șantaj și violarea vieții private, comise asupra unei minore de 15 ani, din județul Argeș, constând în amenințarea cu distribuirea unor fotografii și înregistrări video în care minora apărea în ipostaze compromițătoare.

Acest aspect a determinat-o pe persoana vătămată să părăsească voluntar domiciliul pentru o perioadă de trei zile, dispariție calificată ca fiind dispariție în circumstanțe alarmante.

Polițiștii din cadrul Biroului Investigații Criminale Pitești au identificat autorul, de 19 ani, din jud. Argeș, care a fost reținut pentru 24 de ore (ulterior a fost dispusă măsura preventivă a controlului judiciar, cu interdicția de a contacta victima).

3. Hărțuirea

3.a. Exemplu:

„Y a avut o relație de prietenie cu X. După ce s-au despărțit, băiatul, X, a insistat să reînceapă relația, însă Y nu a mai acceptat. X nu acceptă refuzul și începe să o urmărească pe Y în locurile pe care le frecventează, o așteaptă la școală, în zona locuinței, o sună insistent sau îi trimite zeci de mesaje scrise sau vocale, pe orice cale, încercând să o determine să se împace.”

De reținut!!! O persoană care nu acceptă un refuz se poate afla într-o stare psihologică care o poate determina să recurgă la gesturi necugetate. Dacă vă veți afla într-o asemenea situație și vă temeți pentru siguranța voastră, trebuie să vă adresați organelor de poliție cu o sesizare. Tragerea la răspundere a persoanei care săvârșește asemenea fapte este **singura modalitate de a o descuraja**.

Fapta din exemplu reprezintă o altă faptă penală care încalcă libertatea persoanei, **hărțuirea**, faptă prevăzută de art. 208 din Codul penal, care se pedepsește cu *închisoarea de la o lună la trei luni sau cu amendă*.

3.b. Exemplu din activitatea polițiștilor:

Dosarul penal privind plângerea formulată de o femeie de 43 de ani, din Pitești, sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de **amenințare, hărțuire și influențarea declarațiilor**, constând în aceea că, în perioada septembrie-octombrie 2020, fostul concubin, de 41 de ani, a amenințat-o cu moartea, în mod repetat, a urmărit-o și i-a supravegheat atât locuința, cât și locul de muncă sau alte locuri frecventate de către aceasta, respectiv a apelat-o telefonic în mod repetat, prin frecvență și conținut

provocându-i o stare continuă de temere. De asemenea, cel în cauză a încercat să o determine să-și modifice declarațiile într-o cauză aflată pe rolul instanței.

Polițiștii au reținut pentru 24 de ore pe bărbatul în cauză (ulterior a fost dispusă măsura preventivă a controlului judiciar, cu interdicția de a contacta victima).

4. Lipsire de libertate în mod ilegal

4.a. Exemplu:

*„Y se află la o petrecere cu mai mulți prieteni, iar după ce majoritatea dintre ei au plecat spre casă, Y rămâne cu gazda, care îi este cunoștință. Pe fondul consumului de alcool, gazda **nu îi mai permite să părăsească incinta**, propunându-i să întrețină relații sexuale cu acesta.”*

Sau

„Aflându-se la intrarea în curtea școlii, X o observă pe minora Y, elevă în clasa a XI-a. Acesta așteaptă pauza următoare, iar în momentul în care Y iese din curtea unității școlare, X o abordează, încercând să vorbească cu aceasta. Întrucât nu îl cunoștea pe X, fata îl ignoră și își continuă deplasarea către magazinul din apropiere. Enervat de faptul că Y nu îi dă atenție, X se năpustește asupra fetei și, folosind forța, o urcă pe aceasta în autoturismul cu care se deplasa, împiedicând-o pe fată să plece.”

Sau

„O minora de 13 ani din Pitești se împrietenește cu un bărbat de 19 ani din București pe Facebook, iar după o vreme bărbatul îi propune minorei să vină în mun. București să se întâlnească cu el. Aceasta părăsește domiciliul fără acordul părinților și se deplasează în mun. București la domiciliul bărbatului. Acesta o găzduiește pe fată câteva ore, timp în care bărbatul îi interzice fetei să răspunde la telefon.”

Fapta constând în lipsirea de libertate a unei persoane, în mod ilegal sau într-o altă formă a sa, răpirea unei persoane aflată în imposibilitatea de a-și exprima voința sau de a se apăra, constituie infracțiunea de „**lipsire de libertate în mod ilegal**”.

Infracțiunea este prevăzută de art. 205 din Codul penal și se pedepsește cu închisoare ce poate fi cuprinsă între 1 an, până la 10 ani, dacă victima este minoră, sau chiar mai mult, în anumite condiții.

4.b. Exemplu din activitatea polițiștilor:

Dosarul penal privind săvârșirea infracțiunilor de **lipsire de libertate în mod ilegal și lovire sau alte violențe**, constând în aceea că, în luna august 2021, un bărbat de 21 de ani, a lipsit-o de libertate pe o minoră de 16 ani, din Pitești, în sensul că nu i-a permis să părăsească locuința sa, timp de aproximativ două ore și treizeci de minute,

iar în acest timp a lovit-o în mod repetat cu palmele peste față, provocând-i leziuni, care au necesitat pentru vindecare un nr. de 3-4 zile de la data producerii, respectiv a zgâriat-o cu un cuțit în zona coapselor, provocându-i leziuni superficiale.

Ulterior minora, împreună cu asistentul maternal, a sesizat fapta polițiștilor. Autorul a fost reținut și arestat preventiv.

Infrațiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială și consecințe legale exemplificate

5. Ultraj contra bunelor moravuri

5.a. Exemplu:

O altă faptă penală care aduce atingere unor relații privind conviețuirea socială este fapta persoanei care, *în public, expune sau distribuie fără drept imagini ce prezintă explicit o activitate sexuală, ori săvârșește acte de exhibiționism sau alte acte sexuale explicite*, faptă ce poartă denumirea de „**ultraj contra bunelor moravuri**”.

Infrațiunea este prevăzută de art. 375 din Codul penal, și se pedepsește cu *închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă*.

5.b. Exemplu din activitatea polițiștilor:

Dosarul penal privind pe un minor de 17 ani, care, în cursul lunii august 2021, și-a expus în mod repetat organele genitale, manifestându-se astfel încât să fie observat de către o minoră, de 16 ani.

Ulterior aceasta a spus părinților, iar împreună au sesizat poliția.

Polițiștii au identificat autorul, care a fost reținut pentru 24 de ore (ulterior a fost dispusă măsura preventivă a controlului judiciar).

6. Portul sau folosirea fără drept de obiecte periculoase

6.a. Exemplu:

Unii autori se folosesc și de alte mijloace pentru a intimida potențialele victime cum ar fi obiecte periculoase. *Portul fără drept, la adunări publice, manifestări cultural-sportive, în locuri special amenajate și autorizate pentru distracție ori agrement sau în mijloace de transport în comun, în sediul autorităților publice, instituțiilor publice (școala) sau al altor persoane juridice de interes public a următoarelor obiecte: cuțitul, pumnalul, boxul sau alte asemenea obiecte fabricate sau confecționate anume pentru tăiere, înțepare sau lovire; arme neletale care nu sunt supuse autorizării ori dispozitive pentru șocuri electrice; substanțe iritant-*

lacrimogene sau cu efect paralizant constituie infracțiunea de „portul sau folosirea fără drept de obiecte periculoase”.

Infracțiunea este prevăzută de art. 372 din Codul penal, și se pedepsește cu *închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.*

6.b. Exemplu din activitatea polițiștilor:

Dosarul penal privind infracțiunea de tâlhărie, șantaj și port fără drept de obiecte periculoase, constând în aceea că un minor, de 14 ani, elev la o școală generală din Pitești, a amenințat, în mod repetat, inclusiv prin folosirea unui cuțit, pe un coleg de școală, în vederea obținerii de foloase materiale.

Minorul a fost trimis în judecată.

Infracțiuni contra libertății și integrității sexuale și consecințe legale exemplificate

7. Agresiune sexuală

7.a. Exemplu:

„Y se află în vestiarul școlii, iar X, elev în clasa a VII-a, intră în vestiar. Profitând de faptul că Y se afla singură, fără acordul acesteia, o pipăie în zone intime. Întrucât Y a reacționat, X a ținut-o cu putere de mâini. O atinge din nou, fără acordul acesteia, după care fuge din vestiar.”

Fapta constând în *acte de natură sexuală împotriva unei persoane constând în pipăire în zone intime, sărut, care sunt săvârșite prin constrângere, punere în imposibilitatea de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare, constituie infracțiunea de „agresiune sexuală”.*

Infracțiunea este prevăzută de art. 219 din Codul penal, și se pedepsește cu *închisoarea de la 2 ani la 7 ani.*

De multe ori, această faptă, ce face parte dintre **infracțiunile contra libertății și integrității sexuale**, este în strânsă legătură cu alte exemple oferite anterior.

7.b. Exemplu din activitatea polițiștilor:

*Dosarul penal privind infracțiunile de **agresiune sexuală** și de **coruperea sexuală a minorilor**, fapte comise în luna mai 2021, asupra a trei minori, dintre care doi de 10 ani și unul de 12 ani, toți din Pitești. Polițiștii Biroului de Investigații Criminale Pitești au identificat autorul, în persoana unui bărbat de 38 de ani, din județul Olt, care a fost reținut și, ulterior, arestat preventiv.*

7.c. Exemplu din activitatea polițiștilor:

*Dosarul penal privind infracțiunea de **agresiune sexuală**, faptă săvârșită în luna octombrie 2021, la terasa unui magazin din localitatea Bradu, când un bărbat de*

45 de ani, din Județul Argeș, a atins împotriva voinței sale pe o minoră de 17 ani, pe coapsa piciorului drept, respectiv pe sânul drept, de care a și ciupit-o.

Ulterior minoră, care are calitate de persoană vătămată, și-a făcut curaj și a sesizat polițiștii, Aceasta a fost examinată din punct de vedere medico-legal, ocazie cu care s-a constatat că prezenta leziuni ce au necesitat 1 zi de îngrijiri medicale.

Suspectul a fost reținut și plasat sub control judiciar, cu mai multe obligații, printre care și cea de a nu se apropia sau contacta persoana vătămată.

7.d. Exemplu din activitatea polițiștilor:

Dosarul penal privind infracțiunile de **agresiune sexuală și tentativa la furt**, fapte săvârșite în luna august 2020, când un bărbat de 35 de ani, aflat într-un parc, pe fondul consumului de alcool, a abordat două minore de 12 ani fiecare, împrejurare în care le-a lovit o singură dată cu palma în zona feselor, după care le-a atins o singură dată pe fese. După acestea, cel în cauză a încercat să-i sustragă ghiozdanul uneia dintre minore, dar acestea au țipat și au fugit, ulterior anunțând poliția.

Autorul a fost identificat în aceeași zi, reținut și ulterior arestat preventiv.

8. Act sexual cu un minor

8.a. Exemplu:

„Minora Y, în vârstă de 15 ani, se întâlnește cu iubitul său X, de 19 ani, și întreține cu aceasta un raport sexual, cu acordul minorei.”

Fapta constând în orice raport sexual comis cu un minor cu vârsta între 14 și 16 ani constituie infracțiunea de **act sexual cu un minor**.

Fapta este prevăzută de art. 220 din Codul penal și este pedepsită cu închisoarea de la 1 la 5 ani.

8.b. Exemplu din activitatea polițiștilor:

Dosarul penal privind infracțiunea de **act sexual cu un minor** (în formă continuată), constând în aceea că, în perioada octombrie 2020- martie 2021, un bărbat de 31 ani, a întreținut în mod repetat raporturi sexuale, consimțite, cu o minoră de 14 ani.

Fapta a fost sesizată de părinții minorei. Autorul a fost reținut și plasat sub control judiciar, cu mai multe obligații, printre care și aceea de a nu se apropia sau contacta pe minoră ori pe membrii familiei.

8.c. Exemplu din activitatea polițiștilor:

Dosarul penal privind infracțiunea de **act sexual cu un minor**, constând în aceea că, în luna mai 2021, o minoră de 14 ani a plecat în mod voluntar de la domiciliu, împrejurare în care a întreținut raporturi sexuale consimțite cu un bărbat de 24 ani, din județul Olt. Din cercetări, a rezultat că autorul, deși fusese contactat de

organele de poliție angrenate în activitatea de căutare a persoanei minore dispărute, a refuzat să se prezinte la cel mai apropiat sediu de poliție sau să comunice locația în care se afla împreună cu minora, iar ulterior s-a cazat împreună cu aceasta la o unitate hotelieră, unde au întreținut raporturi sexuale.

Autorul a fost reținut, iar ulterior plasat sub control judiciar, cu mai multe obligații, printre care și aceea de a nu se apropia sau contacta pe minoră ori pe membrii familiei.

9. Racolarea a minorilor în scopuri sexuale

9.a. Exemplu:

„Y, elevă în clasa a IX a, se împrietenește pe Instagram cu un bărbat. După o perioadă, bărbatul îi propune să se întâlnească pentru a se cunoaște mai bine. Acesta o invită la el acasă și, odată ajunsă, îi propune să întrețină relații sexuale. Minora refuză și părăsește locația.”

Fapta persoanei majore de a-i propune unui minor care nu a împlinit vârsta de 16 ani să se întâlnească în scopul comiterii unui act sexual cu un minor reprezintă infracțiunea **de racolarea a minorilor în scopuri sexuale**.

Infracțiunea este prevăzută de art. 222 din Codul penal și este pedepsită cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.

9.b. Exemplu din activitatea polițiștilor:

Dosarul penal privind sesizarea unui minor de 15 ani, conform căreia, în luna februarie 2021, în timp ce mergea pe jos pe o stradă din municipiul Pitesti, a fost acostat de un bărbat de circa 50-55 de ani, care i-a propus să întrețină, într-o scară de bloc, acte sexuale din cele prevăzute la art. 220 Cod penal.

În urma cercetărilor polițiștii au identificat autorul, în persoana unui bărbat de 49 de ani.

Autorul a fost reținut și plasat sub control judiciar, cu mai multe obligații, printre care și cea de a nu se apropia sau contacta pe minor ori pe membrii familiei.

9.c. Exemplu din activitatea polițiștilor:

Dosarul penal privind săvârșirea infracțiunii de **racolarea minorilor în scopuri sexuale**, constând în aceea că în luna iulie 2020, o minoră de 10 ani a fost abordată, **prin intermediul aplicațiilor Discord respectiv Instagram**, unde a purtat discuții prin mesaje text pe messenger-ul celor două aplicații, pe WattsApp și chiar prin video-call, prin care îi propunea minorei să se întâlnească, pentru a întreține raporturi sexuale.

Minora a spus mamei, iar împreună au sesizat poliția.

Autorul a fost identificat în persoana unui tânăr de 19 ani, din județul Maramureș, care a fost reținut și plasat sub control judiciar (cu mai multe obligații, printre care și aceea de a nu se apropia sau contacta pe minoră ori membrii familiei).

10. Violul

10.a. Exemplu:

În exemplul anterior, **9.a** (și **9.b**), spuneam că **minora a părăsit domiciliul autorului**, însă dacă **acesta nu i-ar fi îi permis să plece din locuință** și ar fi constrâns-o să întrețină relații sexuale, **ar fi săvârșit infracțiunile de viol și lipsire de libertate**.

Fapta prevăzută de art. 218 din Codul penal este infracțiunea de **viol**, care se pedepsește cu *închisoare ce poate fi de la 5 până la 10 ani, respectiv până la 15 ani dacă victima este minoră, sau chiar mai mult, în anumite condiții*.

Această infracțiune presupune *orice raport sexual cu o persoană comis prin constrângere, punere în imposibilitatea de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de aceasta*.

Victima trebuie să depună plângere la Poliție sau la Parchet.

10.b. Exemplu din activitatea polițiștilor:

Dosarul penal privind violul comis în ianuarie 2021, asupra unei minore de 17 ani, infracțiune cu privire la care polițiștii de investigații criminale s-au sesizat din oficiu, în urma apariției unor postări pe o rețea de socializare, referitoare la comiterea acestei fapte.

Contactată de polițiști, victima a formulat plângere.

După administrarea probatoroului, polițiștii au reținut autorul, de 34 de ani, cu antecedente penale, ulterior acesta fiind arestat preventiv.

10.c. Exemplu din activitatea polițiștilor:

Dosarul penal privind sesizarea mamei unei minore de 14 ani, cu privire la faptul că un bărbat de 40 de ani, a pătruns, fără drept, în locuința din Pitești unde se afla minora și a agresat-o sexual pe aceasta.

Din cercetări, polițiștii din cadrul Biroului Investigații Criminale au stabilit că prin manifestarea efectivă, bărbatul a comis infracțiunea de viol.

Un aspect important este acela că minora, în seara precedentă, a mers într-un club din municipiul Pitești, unde l-a cunoscut pe autor. Acesta s-a oferit să o conducă la domiciliu, iar când cei doi au ajuns la domiciliul victimei, cel în cauză a pătruns în locuință fără consimțământul acesteia.

Bărbatul a fost reținut, și plasat sub control judiciar (- cu mai multe obligații, printre care și cea de a nu se apropia sau contacta pe minoră ori membrii familiei).

De ținut minte!!!(pentru copii)

- Părăsirea domiciliului de către o persoană minoră (copil cu vârsta sub 18 ani) fără acordul părinților/tutorilor și adăpostirea acesteia de către o altă persoană, săvârșită în anumite condiții, poate constitui infracțiunea de "lipsire de libertate în mod ilegal".
- Relațiile de prietenie de pe rețelele de socializare sunt virtuale, așa cum sunt și intențiile acestor persoane. Nu te vulnerabiliza, protejează-ți imaginea și intimitatea pentru a nu fi victimă!
- Statisticile arată că în majoritatea cazurilor, imaginile realizate în ipostaze intime - fotografiile sau înregistrări video, sunt distribuite ulterior de persoana care le-a obținut în contextul în care beneficia de încredere/afecțiune.
- NU tratați cu încredere fără rezerve, persoanele cu care v-ați împrietenit pe rețelele de socializare sau cei care par de încredere. (ex.: nu le trimiteți poze în care apăreți în ipostaze ce nu ați vrea să fiți văzuți de bunicii voștri).
- Nu acceptați să vă deplasați în locuri necunoscute, izolate sau să rămâneți singuri în compania unor asemenea persoane. Dacă vă simțiți în pericol, ȚIPAȚI pentru a atrage atenția trecătorilor și FUGIȚI către casă.
- Mergeți la petreceri în compania persoanelor în care aveți încredere. Anunțați-vă întotdeauna părinții cu privire la *locurile în care mergeți și persoanele care vă însoțesc*. Nu lăsați paharul cu băutură nesupravegheat, o persoană rău-intenționată poate să pună o substanță cu efect psihoactiv, ca apoi să profite de voi. Dacă totuși sunteți într-o situație de risc, păstrați-vă calmul și găsiți o modalitate să ieșiți la un geam și să strigați după ajutor!

ATENȚIE! O consecință des întâlnită a folosirii neglijente a rețelelor de socializare este **victimizarea utilizatorilor**. Astfel, după ce au postat diverse mesaje, fotografiile, filmulețe, pe diferite rețele sociale, autorii acestor postări au devenit victime ale infracțiunilor de „șantaj”, „violarea vieții private”, „furt”, „tâlhărie” „lovirea sau alte violețe”, „lipsire de libertate”, „trafic de persoane”, „viol”, etc.

11. Violarea vieții private

11.a. Exemplu:

„X, are o convorbire privată, prin mesaje, cu Y. X se ceartă cu Y, iar pentru a se răzbuna, X trimite pe grupul de WhatsApp al clasei, convorbirile pe care cei doi le-au avut în privat, fără a avea acordul lui Y.

Aceeași faptă ar exista și dacă X ar transmite pe rețelele de socializare imaginile pe care Y i le-a trimis anterior.”

Fapta constând în *atingerea adusă vieții private fără drept, prin fotografierea, captarea sau înregistrarea de imagini, ascultarea cu mijloace tehnice sau înregistrarea audio a unei persoane aflate într-o locuință, sau încăpere ori dependență ținând de aceasta sau a unei convorbiri private. Divulgarea, difuzarea, prezentarea sau transmiterea, fără drept a sunetelor, convorbirilor sau a imaginilor către o altă persoană sau către public, constituie infracțiunea de „violarea vieții private”.*

Fapta este prevăzută la art. 226 din Codul penal, și se pedepsește cu *închisoarea de la 3 luni la 2 ani.*

Este necesară plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

11.b. Exemplu din activitatea polițiștilor:

Dosarul penal privind infracțiunile de șantaj și violarea vieții private, comise de un bărbat de 24 de ani, din București, constând în aceea că, în luna septembrie 2018, sub o identitate falsă, a încercat să constrângă o femeie de 22 de ani, din județul Argeș, să continue o relație pe care o avuseseră anterior prin intermediul unei rețele de socializare, amenințând-o că va face publice înregistrări video și fotografii, în care aceasta apărea în ipostaze compromițătoare.

De asemenea, în momentul în care a fost refuzat, făptuitorul a distribuit către mai multe persoane din anturajul victimei, înregistrări video și fotografii în care persoana vătămată apărea în ipostaze indecente.

Bărbatul a fost reținut, și plasat sub control judiciar (- cu mai multe obligații, printre care și cea de a nu se apropia sau contacta pe minoră ori membrii familiei).

Capcanele internetului

Se spune că părinții și profesorii actualei generații de elevi sunt ultimii care au cunoscut viața fără Internet!

Având în vedere că aceasta este era rețelelor de socializare, pe care cu toții le folosim, este important să utilizăm internetul responsabil, pentru a nu deveni victime sau a nu intra sub incidența legii penale!

- Nu uita că NU tot ceea ce citești sau vezi pe Internet este adevărat!*
- Nu posta pe Internet fotografii care te surprind în ipostaze indecente; acestea sunt personale și nu trebuie să ajungă la cunoștința oricui navighează pe Internet; ele pot fi folosite, mai devreme sau mai târziu, pentru a vă face rău, ție sau celor apropiați;*
- Nu da curs îndemnurilor, sarcinilor și provocărilor pe care le primești în cadrul unor jocuri online, care fac referire la viața reală și te îndeamnă să săvârșești fapte ce îți pot pune viața în pericol sau îi pot afecta pe cei din jur.*

- Nu oferi persoanelor întâlnite pe Internet informații personale despre tine sau familia ta;
- Nu divulga parolele de conturile tale altor persoane în afara părinților; dacă le spui altor persoane, acestea pot trimite mesaje jignitoare în numele tău sau pot intra pe site-uri interzise;
- Ai grijă cu imaginile pe care le postezi pe internet! Odată postate, acestea pot fi văzute sau folosite de oricine, oricând. De asemenea, fotografiile postate „pot spune ceva” despre profilul tău, în cadrul rețelei;
- Raportează și blochează persoanele care te deranjează;
- Păstrează (prin salvare de pagină ori fișier sau captură de ecran) orice mesaj, comentariu, secvență audio sau video pe care agresorul le-a postat;
- Creează-ți o nouă adresă de email ori un nou cont de utilizator, dacă este vorba despre un chat public sau un cont pe o rețea de socializare;
- Anunță-ți părinții, pentru a face o sesizare la poliție, dacă hărțuirea nu încetează și are caracter de amenințare sau îți provoacă o stare de frică și insecuritate.

12.a. Exemplu din activitatea polițiștilor:

Dosarul penal privind pe un bărbat cercetat pentru săvârșirea infracțiunii de **șantaj** în formă continuată (constând în 7 acte materiale). În cauză s-au reținut următoarele:

1. În cursul lunii iunie 2020, **folosind un cont fals cu identitate de femeie pe o aplicație de socializare**, a contactat un bărbat de 63 de ani, din județul Argeș, căruia i-a solicitat o fotografie în care acesta apărea în ipostaze indecente. Ulterior, folosind un alt cont fals pe aplicația de socializare (cu profesia fictivă de comisar de poliție), i-a solicitat persoanei vătămate diverse sume de bani, amenințând-o cu întocmirea unui dosar penal, și distribuirea pe rețeaua de socializare Facebook către membrii familiei sale a fotografiilor compromițătoare în care acesta apărea în ipostaze indecente, astfel primind de la persoana vătămată suma totală de 2.000 de lei.

2. În perioada iunie-iulie 2020, **folosind un cont fals de minor pe aplicația Facebook**, a contactat un bărbat de 65 de ani din județul Teleorman, căruia i-a solicitat o fotografie în care acesta apărea în ipostaze indecente. Ulterior, folosind contul fals pe aplicația de socializare, cu profesia fictivă de comisar de poliție, i-a solicitat persoanei vătămate diverse sume de bani, amenințând-o cu întocmirea unui dosar penal pentru pedofilie, primind de la persoana vătămată suma totală de 2.185 EURO și 11.400 de lei.

3. În cursul lunii iunie 2020, **folosind un cont fals de minor pe o aplicație de socializare**, a contactat un bărbat de 65 de ani din București, căruia i-a solicitat o fotografie în care acesta apărea în ipostaze indecente. Ulterior, atribuindu-și calitatea de „tată al minorului”, i-a solicitat persoanei vătămate diverse sume de bani, amenințând-o cu întocmirea unui dosar penal pentru pedofilie.

4. În perioada mai-iunie 2020, **folosind un cont fals de femeie pe o aplicație de socializare**, a contactat un bărbat de 35 de ani, din județul Hunedoara, căruia i-a solicitat suma de 700 de lei. Ulterior, atribuindu-și calitatea de comisar de poliție, i-a solicitat persoanei vătămate diverse sume de bani, amenințând-o cu întocmirea unui dosar penal pentru omor, primind astfel de la persoana vătămată suma totală de 2.200 de lei.

5. În cursul lunii iulie 2020, **folosind un cont fals de minor pe o aplicație de socializare**, a contactat un bărbat de 69 de ani, din județul Bihor, căruia i-a solicitat o fotografie în care acesta apărea în ipostaze indecente. Ulterior, atribuindu-și calitatea de „tată al minorului”, i-a solicitat persoanei vătămate diverse sume de bani, amenințând-o cu întocmirea unui dosar penal pentru pedofilie, primind astfel de la persoana vătămată suma totală de 1.950 de lei.

6. În cursul lunii iunie 2020, **folosind un cont fals de minor pe o aplicație de socializare**, a contactat un bărbat de 39 de ani, din județul Arad, căruia i-a solicitat o fotografie în care acesta apărea în ipostaze indecente. Ulterior, atribuindu-și calitatea de „tată al minorului”, i-a solicitat persoanei vătămate diverse sume de bani, amenințând-o cu întocmirea unui dosar penal pentru pedofilie.

7. În cursul lunii mai 2020, **folosind un cont fals de femeie pe o aplicație de socializare**, a contactat un bărbat de 30 de ani, din județul Gorj, căruia i-a solicitat suma totală de 750 de lei. Ulterior, atribuindu-și calitatea de comisar de poliție, i-a solicitat persoanei vătămate diverse sume de bani, amenințând-o cu întocmirea unui dosar penal pentru omor.

Bărbatul din județul Argeș a formulat plângere.

Polițiștii Biroului de Investigații Criminale Pitești au identificat persoana care se afla în spatele a două identități false.

Cel în cauză a fost reținut și ulterior arestat preventiv.

„Spune cu cine te însoțești...”

Legislația penală prevede tragerea la răspundere, pe lângă **autorul faptei**, și alți participanți la săvârșirea faptei, respectiv **coautorul, instigatorul, complicele sau persoana care participă impropriu**.

13.a. Exemplu:

„X, Y și Z sunt prieteni. Ei obișnuiesc să petreacă timp împreună, iar într-o seară nu au bani de țigări. Hotărâsc să meargă lângă școala din cartier cu scopul de a face rost de bani.

Fiind pandemie, aceștia poartă cagule și mizează pe faptul că nu pot fi recunoscuți de alte persoane.

X reperează un elev de clasa a V-a care pleacă singur de la școală și îi spune lui Y să îi ceară banii.

Z le spune lui X și Y că îi ține de șase.

Y se apropie de elev, îi cere banii pe care îi are, dar elevul refuză să îi dea banii, fapt pentru care Y îl intimidează, adresându-i injurii. Deranjat de refuzul elevului, Y îi smulge telefonul din mână și îl lovește pentru a nu riposta, după care X, Y și Z fug de la locul faptei.”

Infracțiunea ilustrată este aceea de **„tâlhărie calificată”**, care constă în *furtul săvârșit prin întrebuițarea de violențe sau amenințări ori prin punerea victimei în stare de inconștientă sau neputință de a se apăra, precum și furtul urmat de întrebuițarea unor astfel de mijloace pentru păstrarea bunului furat sau pentru înlăturarea urmelor infracțiunii ori pentru ca făptuitorul să-și asigure scăparea (tâlhăria), săvârșit de o persoană mascată sau deghizată.*

Fapta este prevăzută la art. 234 din Codul penal, și se pedepsește cu *închisoarea de la 3 la 10 ani.*

Y are calitatea de **autor** (el îl abordează pe elev, îi ia telefonul și îl lovește).

X are calitatea de **instigator**, fiind cel care vede persoana vătămată și îi cere lui Y să îi ia banii. (*în situația în care ar fi fost lângă Y, atunci când i-a luat banii minorului, și l-ar fi ținut sau chiar lovit și el pe minor, pentru a-și asigura scăparea, atunci X ar fi avut calitatea de coautor*).

Z este **complice**, fiind cel care i-a asigurat pe ceilalți doi că le va supraveghea zona („îi va tine de șase”).

Conform art. 49 din Codul penal, *pedeapsa pentru celelalte categorii de participanți la săvârșirea unor infracțiuni este aceeași ca pedeapsa aplicată autorului.*

13.b. Exemplu din activitatea polițiștilor:

Dosarul penal privind infracțiunea de „tâlhărie”, comisă asupra unui minor de 15 ani, faptă constând în aceea că, în timp ce se afla în parcare a unui supermarket, a fost acostat de doi minori, care, prin violență, l-au deposedat de suma de 22 de lei. Autorii au fost identificați în persoana unui minor de 16 ani și a unui minor de 13 ani, persoane din anturajul surorii victimei.

Minorul de 16 ani a fost reținut pentru 24 de ore și plasat plasat sub control judiciar (- cu mai multe obligații, printre care și cea de a nu se apropia sau contacta pe minoră ori membrii familiei). Totodată, a fost sesizată Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, care a urmărit situația celor doi autori, acordând și asistență victimei și familiei acestuia.

Ulterior, instanța a dispus internarea într-un centru de reeducare pentru autorul minor de 16 ani, situația celui alt autor minor rămânând în monitorizare, cu posibilitatea extragerii sale din mediul familial în situația comiterii unei noi infracțiuni.

14. Traficul de persoane

14.a. Exemplu:

„Tânăr, care nu învață la liceul unde eleva Y tocmai a intrat, se îmbracă bine, conduce o mașină puternică și pare mereu bine dispus, își îndreaptă atenția spre o elevă de clasa a IX-a, care provine dintr-o familie cu părinții divorțați, cu posibilități materiale modeste. Îi spune că o iubește și îi propune să fugă împreună și să își facă viața singuri, în străinătate.

Fata acceptă, dar imediat ce părăsesc județul și se cazează peste noapte la un hotel, el devine agresiv.

Cei doi își continuă drumul, el devine violent, spunând că trebuie și ea să plătească pentru hotel, pentru drum, pentru mâncare, așa că trebuie să se prostitueze. Dar agresivitatea este câteodată schimbată cu promisiuni de căsătorie și de viață mai bună, când vor avea mai mulți bani...”

Din păcate, sunt multe situații în care fetele se lasă păcălite. Există persoane de sex bărbătesc care, folosind metoda „**loverboy**”, abordează tinere, fie pe rețele de socializare, fie direct, iar prin cadouri și gesturi frumoase le câștigă încrederea. Acestea chiar se îndrăgostesc de ei, după care li se propune să mergă împreună în alt județ sau în altă țară pentru a trăi împreună. Fetele acceptă, părăsind țara de bunăvoie, dar ajunse la destinație sunt constrânse să se prostitueze.

În titlul I al Codului Penal, Capitolul VII, sunt prevăzute infracțiunile privind **traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile**.

Art. 210 din Codul penal prevede infracțiunea privind „**traficul de persoane**”, ce constă în: **recrutarea, transportarea, transferarea, adăpostirea sau primirea unei persoane în scopul exploatării acesteia prin:**

- a) *constrângere, răpire, inducere în eroare sau abuz de autoritate;*
- b) *profitând de imposibilitatea de a se apăra sau de a-și exprima voința ori de starea de vădită vulnerabilitate a acelei persoane;*
- c) *prin oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte foloase în schimbul consimțământului persoanei care are autoritate asupra acelei persoane, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.*

14.b. Exemplu din activitatea polițiștilor:

Dosarul penal privind săvârșirea infracțiunilor de „lovire sau alte violențe” și „proxenetism” în formă continuată.

Din cercetări s-a stabilit că, în cursul anului 2019, un bărbat de 43 de ani, a obținut foloase patrimoniale de pe urma practicării prostituției de către o minoră de 17 ani.

Aceasta fusese ademenită de la 16 ani, prin metoda „loverboy”, autorul profitând de faptul că fata provenea dintr-o familie cu mulți frați, venea din mediul rural și locuia la internat, fiind complet lipsită de supraveghere în timpul săptămânii.

După ce bărbatul a devenit violent, fata a ajuns la spital cu lovituri, împrejurare în care polițiștii au fost sesizați de personalul medical.

Bărbatul a fost reținut și ulterior arestat preventiv.

Nu dați curs unor astfel de promisiuni, verificați persoanele cu care interacționați.

Nu vă lăsați păcălite de sindromul „FĂȚ-FRUMOS CĂLARE PE CAL ALB”!

Așadar, sfatul nostru pentru copii: nu vă expuneți viața personală unor persoane pe care le cunoașteți de puțin timp.

Intențiile acestora pot fi dintre cele mai nefericite, iar consecințele acestor fapte sunt grave și greu de depășit!

Sesizați poliția când vă simțiți în pericol!

Cum puteți să vă dați seama la timp dacă ați putea deveni victime ale traficului de persoane

În spatele cifrelor privind *traficul de persoane* și *traficul de minori* se ascund numeroase suferințe fără voce. Identificarea cazurilor este în creștere, dar dacă știi cum să spui **NU**, te poți salva sau poți ajuta o victimă! O modalitate utilă ce oferă instrumente pentru ajutor este **#nutelasadusa.ro**, ce poate fi accesată on-line.

În traficul de persoane realizat cu scopul supunerii la practicarea prostituției, se parcurg următoarele **etape**:

- **CĂUTAREA**: traficantul caută victime tinere, în situații vulnerabile. Prin cunoștințe sau de pe profilul de TikTok sau Instagram, va încerca să afle mai multe despre tine, dacă ai probleme cu banii sau certuri în familie ori cu prietenul;
- **SEDUCȚIA**: traficantul va încerca să te cucerească cu toate mijloacele: cadouri, complimente, promisiuni; te va face să crezi că e dragoste la prima vedere, că vrea să te ajute și să te salveze;
- **IZOLAREA**: traficantul va face tot pentru a te izola de familie și prieteni; îți va propune să te muți în altă locuință sau alt oraș; îți va controla telefonul și postările;
- **COMPROMISURILE**: te va face să crezi că îi ești datoare traficantului; nu vei mai avea acces la telefon sau pașaport, vei fi total dependentă de el; va trebui să faci doar ce zice el, inclusiv să te prostituezi;
- **VIOLENȚA**: dacă te opui sau dacă nu aduci destui bani, urmează bătăile. Apoi amenințările la adresa familiei tale. Traficantul se hrănește din frica ta și din corpul tău.

Ce poți face:

- Vorbește despre ce ți se întâmplă cu oameni de încredere: prietene mai în vârstă, profesori, membri ai familiei, preot.
- Învață pe de rost câteva numere de telefon de urgență: familie, prieteni, cunoscuți.
- Păstrează-ți un cont de social media de rezervă, a cărui parolă să o știi doar tu, pentru a putea cere ajutor.
- Dacă te simți amenințată, cere ajutor într-un loc public: restaurant, salon, benzinărie.
- Sună la autorități! Autoritatea specializată din domeniu este Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane.

Sursa: site-ul <https://www.nutelasadusa.ro/> din cadrul campaniei de informare „Nu te lăsa dusă”, realizat în anul 2021 de asociația Renew Europe.

SIGURANȚA VOASTRĂ ESTE PRIORITATEA NOASTRĂ!

CAPITOLUL II

Gestionarea conflictelor

Conflictele pot îmbrăca forma juridică a unor contravenții, săvârșite de către minorii care devin agresivi, sau de către părinții sau tutorii legali ai minorilor care nu îi supraveghează, și nu numai. **Ba mai mult, conflictele gestionate greșit pot îmbrăca forma penală**, dacă o situație conflictuală degenerează în agresii de natură fizică prin care se produc leziuni.

Toate situațiile exemplificate anterior au pornit de la un caz tipic de ceartă (neînțelegere) între două persoane. Modalitatea în care cei implicați au gestionat conflictul, a atras diferite consecințe pentru fiecare dintre subiecți.

În primul rând, **autorul X**, încă de la momentul în care a transmis **amenințări** persoanei vătămate **Y**, a săvârșit o infracțiune, cu un grad de pericol social mai redus, dovadă că și pedeapsa prevăzută de lege este una mai blândă (*închisoarea de la 3 luni la un an sau amendă*).

Dacă **persoana vătămată** s-ar fi adresat cu plângere organelor de poliție, **autorul** ar fi fost tras la răspundere pentru fapta comisă, iar în momentul în care ar fi avut intenția să comită o altă infracțiune, ar fi suportat o pedeapsă sporită pentru faptul că anterior a mai săvârșit o faptă prevăzută de legea penală.

Persoana vătămată care nu sesizează organele de poliție **încurajează involuntar** comportamentul **agresorului**, care va crede că orice faptă ar săvârși, nu va fi tras la răspundere pentru că victima nu va sesiza poliția din cauza fricii.

De ce credeți că pedeapsa este mai mică pentru infracțiunea de **amenințare**?
(în funcție de răspunsurile elevilor, acestea vor fi completate cu explicația:
- pedeapsa este mai mică pentru că persoanei vătămate nu i-au fost provocate suferințe fizice, sănătatea sau integritatea corporală nu i-au fost afectate;
- i-a fost provocată doar o stare de temere.)

De ce credeți că pentru unele dintre **infracțiunile** săvârșite împotriva unei **persoane** este necesară plângerea prealabilă a acesteia împotriva **autorului**?

(în funcție de răspunsurile elevilor, acestea vor fi completate cu explicația:
- **întrucât legea apără libertatea psihică a persoanei**. Persoana amenințată își pierde liniștea, fiind preocupată pentru ce i s-ar putea întâmpla rău dacă se întâlnește cu autorul, fiindu-i îngădită astfel libertatea de gândire, de exprimare, de mișcare pentru a-l evita;

- pentru a-i fi protejate drepturile conferite de Constituție, o persoană trebuie să sesizeze organele de poliție atunci când acestea îi sunt încălcate.)

- Nicio persoană **nu are dreptul** să-și impună respectul prin **violență fizică sau verbală**.
- **Legea** trebuie să fie respectată de către toți cetățenii în mod egal.
- Nimeni nu este mai presus de lege!

Modalități de gestionare a situației conflictuale:

- **Dacă ești provocat** într-o discuție în contradictoriu, spune-ți punctul de vedere cu calm, expune-ți argumentele civilizată, **nu ridică tonul** - asta doar accentuează starea de tensiune.
- Fă un pas în spate când ești provocat! Îndreaptă-ți pașii către cadrele didactice, familie și autorități! Ei sunt cei care te vor ajuta!
- **Dacă asistezi** la o asemenea situație încearcă să descurajezi agresorul și adresează-te unui adult din apropiere care poate interveni. Nu accepta violența verbală sau fizică nici la adresa ta, nici la adresa semenilor tăi!
- Dacă argumentele tale nu sunt luate în considerare, trebuie să realizezi că interlocutorul tău este deschis doar către ceartă, nu către comunicare. Alege să te retragi fără a adresa injurii sau alte cuvinte jignitoare, care pot încinge spiritele și mai tare. Dacă un drept al tău este încălcat, adresează-te dirigintelui, directorului unității

de învățământ și povestește părinților acasă, adresează-te împreună cu părinții organelor de poliție.

- Dacă vei decide să nu sesizezi adulții când ești pus în fața unei asemenea situații trebuie să știi că *agresorul tău a reușit să te sperie*, iar neimplicarea persoanelor care pot lua măsuri încurajează agresorul, acesta crezând că va scăpa nepedepsit indiferent de fapta comisă.

- Singura modalitate prin care îți poți căuta dreptatea este să îți cunoști drepturile și să soliciți tragerea la răspundere a persoanelor care săvârșesc fapte antisociale.

- Să-ți faci singur dreptate nu este o opțiune, se numește **răzbunare** și este **pedepsită de lege!** Gândește-te că toate lovirile, vătămrile sau chiar decesul unei persoane sunt declanșate de o discuție în contradictoriu **gestionată greșit!** De la aplicarea unei lovituri cu palma până la decesul victimei nu este decât un pas!

După cum ați putut observa, personajele principale ale exemplurilor noastre pot fi orice persoane, dar ceea ce a făcut diferența gravității faptelor comise a fost modul în care au gestionat situația conflictuală.

Autorul a amenințat victima, iar modul în care victima reacționează la aceste amenințări poate limita sau chiar întrerupe escaladarea unui conflict.

CAPITOLUL III

În continuare vom prezenta informații care vă vor folosi în viața de zi cu zi. Responsabilitatea trebuie să ne însoțească în tot ceea ce facem, de la navigarea pe internet, până la traversarea străzii.

Campanii utile în probleme privind minorii

Apeluri de urgență 112 și Telefonul Copilului 119

Orice persoană poate suna la **112 atunci când se află într-o situație de urgență** sau are motive să creadă că o altă persoană se află într-o situație de urgență.

O situație de urgență este cea în care sunt puse în pericol viața, proprietatea și/sau mediul și care necesită asistența imediată a agențiilor specializate de intervenție: Ambulanță, SMURD, Poliție, Pompieri, Jandarmerie, Salvamont.

Serviciul de urgență 112 este pentru cetățeni și, utilizat responsabil, poate salva vieți.

Începând cu 5 ianuarie 2022, a fost lansat în România **Telefonul Copilului 119**, serviciu telefonic gratuit la care pot suna atât copiii victime ale violenței domestice, cât și persoane care au cunoștință despre copii abuzați, exploatați sau neglijați.

La **Telefonul Copilului 119** vor răspunde zilnic, 24 de ore din 24, consilierii specializați în asistență socială și protecția copilului, acest serviciu fiind operațional și la nivelul județului Argeș. Apelul este gratuit în toate rețelele de telefonie fixă și mobilă. Numărul unic poate fi apelat de un copil care se simte abuzat, traumatizat, neglijat sau de orice persoană care are cunoștință de o situație în care un copil este victima unui abuz fizic sau emoțional (un prieten, un coleg, un cadru didactic, un vecin, un apropiat).

În cazul situațiilor anunțate prin **Telefonul Copilului 119**, dar pentru care este necesară intervenția imediată a Poliției sau a echipajelor medicale, operatorii direcțiilor de asistență socială și protecția copilului vor alerta Serviciul de urgență 112.

Violența domestică

Violența în familie este un fenomen ce nu discriminează între categoriile de persoane - femeile, bărbații, părinții și copiii pot avea atât rol de victimei, cât și rol de agresor.

Trebuie știut este că victimele pot primi sprijin să iasă din mediul violent, beneficiază de drepturi cum ar fi ordinul de protecție provizoriu, instrument util pentru îndepărtarea agresorului, dar și de adăpost și consiliere psihologică, pentru ca efectele să fie de durată.

Cea mai importantă condiție rămâne ca victima, sau persoane care iau cunoștință despre un asemenea comportament între membrii unei familii, să nu tolereze manifestările violente.

Victimele trebuie să ceară ajutorul și să fie **consecvente** în ceea ce privește solicitarea de tragere la răspundere a făptuitorului.

Bright Sky RO este o aplicație mobilă gratuită, lansată de Fundația Vodafone România, în parteneriat cu Poliția Română, Asociația Necuvinte și Asociația Code for Romania, cu scopul de a oferi asistență și sprijin specializat victimelor violenței domestice, sau celor îngrijorați de siguranța cuiva cunoscut sau a unui membru al familiei.

Cum să feriți copiii de atingeri nedorite:

- Faceți tot ce puteți pentru a vă feri copiii de abuz. Învățați-i de mici că nimeni nu-i poate atinge în zonele intime, vorbiți cu ei despre secrete, despre limitele personale, pe care au tot dreptul să le apere;

- Ajutați-i să vă memoreze numărul de telefon și să învețe adresa de acasă;

- Arătați-le cum să recunoască de la distanță furia, frica și alte emoții puternice;
- Credeți-i! De fiecare dată când se întâmplă ceva, rămâneți de partea lor! Intervenți, cereți ajutor, luați măsuri!
- Spuneți-le că nu e vina lor că există persoane care nu respectă limitele personale, dar că e datoria lor să și le protejeze, și a noastră, ca părinți, să-i ajutăm cu tot ce putem;
- Învățați-i să evalueze bine spațiul și oamenii din jur: *-Sunt copii agitați în partea aceea? Să evite zona./ -Cineva strigă? Să evite zona./ -Să repereze de la început un adult sau doi (un părinte cu copii, cineva de la pază), căruia să îi poată cere ajutorul în caz de orice;*
- Când merg singuri undeva și sunt interpelați pe stradă de oricine, să ridice privirea, să analizeze contextul, și să meargă mai departe, să ceară ajutor, sau să o ia la fugă/ dacă nu pot fugi, cum ar fi într-un autobuz, să strige „*STOP! Nu mă mai atinge! Ajutor!*”

Despre consumul de substanțe cu efect psihoactiv

IMPORTANT!

Multe dintre faptele de natură antisocială sunt săvârșite pe fondul consumului de alcool sau substanțe psihoactive.

Mai ales substanțele au ca efect să alunecați fără să vă dați seama fie la postura de autor, dar mai ales la postura de victimă.

Este un fapt că oricare dintre aceste substanțe diminuează capacitatea de a discerne obiectiv situațiile pe care trebuie să le gestionezi.

Câteva dintre efectele acestora sunt: amețeală, greață, halucinații, leșin, înțepenitul corpului (efectul zombi) și mai ales **DEPENDENȚĂ!**

Se știe că pentru a te ademeni, ți se oferă mai întâi cu titlu gratuit sau la prețuri foarte mici asemenea substanțe, „doar ca să încerci”, cu un îndemn, „*hai că nu se întâmplă nimic dacă iei doar o dată*”.

Multe dintre substanțe provoacă dependență de la prima utilizare, iar pe măsură ce consumatorul devine dependent, prețul care va fi impus, fie el în bani sau servicii, va fi întotdeauna prea mare.

Drogurile produc **efecte ireversibile** asupra creierului chiar de la prima utilizare, pot produce semipareze, stare de comă, iar administrate într-o doză mai mare, pot provoca **MOARTEA**. Unele droguri produc efecte imediat după utilizare, altele după câteva zile. **TOATE PROVOACĂ DEPENDENȚĂ.**

Dependența nu trece de la sine, este o afecțiune gravă care determină zilnic persoane tinere și adulte la gesturi extreme (este de a sine înțeles că duce la fapte cum ar fi **tâlhării, furturi, agresiuni asupra membrilor familiei** pentru a face rost de bani să-și procure droguri sau chiar **SINUCIDERE!**)

Cum recunoști o persoană care consumă droguri?

Dacă...

- și-a schimbat brusc comportamentul;
- trece, fără motiv, de la veselie la tristețe;
- își vinde lucrurile de valoare din casă;
- și-a schimbat grupul de prieteni;
- își ascunde noii prieteni și nu vorbește despre preocupările lor;
- își pierde interesul față de școală și activitățile preferate (sport, muzică, etc.);
- este apatic și somnolent;
- trece de la o stare la alta brusc și uneori devine agresiv fără motiv.

În general persoanele care se luptă cu dependența *refuză implicarea altor persoane pentru ajutor*, însă voi, persoanele care țineți la ele, puteți să schimbați cursul vieții acestora prin sesizarea specialiștilor de la **Agencia Națională Antidrog-08008.700.700**.

Agencia Națională Antidrog acordă servicii de sprijinire a copiilor și familiilor acestora, prin consiliere și îndrumare de natură *confidențială*, care să garanteze recuperarea fizică și psihică și reintegrarea socială a copiilor dependenți de droguri.

Tips and tricks pentru a fi în siguranță:

Pe unde traversăm strada?

Cu toții știm că strada nu se traversează pe oriunde și că există câteva zone speciale, unde putem traversa în siguranță, acestea sunt:

- zonele cu semafor;
- zonele cu marcaj pietonal – „zebră”;
- zonele cu indicatoare „trecere de pietoni”.

Semafoarele pentru pietoni au doar două culori, **roșu și verde** iar pe fiecare culoare este desenat un omuleț.

Noi traversăm doar pe verde, după ce ne asigurăm că toate mașinile sunt oprite.

Dar unde nu există trecere de pietoni?

Acolo unde nu sunt treceri de pietoni, putem traversa doar pe la colțul intersecțiilor sau într-o zonă de unde îi putem vedea de la distanță mare pe toți cei care circulă pe șosea și doar după ce ne asigurăm că nu vine nicio mașină din nicio direcție!

În astfel de situații este bine să așteptăm și fie un adult în zonă.

Trebuie să ținem minte, în acest caz nu avem prioritate.

La ce să mai fim atenți pe stradă?

Suntem siguri că știți deja, nicidecum nu ne repezim în stradă în fugă!

Chiar și între blocuri, în cartier, unde mașinile nu au voie să circule cu viteză mare, este extrem de periculos să dăm buzna în stradă.

Șoferul nu ne poate vedea la timp și riscăm să fim răniți.

Nu traversăm strada printre mașinile parcate, din două motive:

1. Nu avem vizibilitate și nu ne putem asigura corect.
2. Șoferii mașinilor care trec pe stradă nu ne pot vedea la timp și este posibil să fim accidentați.

Nu traversăm și nu circulăm aproape de stradă cu căștile puse.

Acestea ne distrag atenția și ne vom pune în pericol fără să realizăm.

În plus, nu vom auzi avertismentele care ne-ar putea salva dintr-o situație periculoasă.

Nu traversăm și nu circulăm aproape de stradă uitându-ne în telefon, din aceleași motive pentru care nu circulăm cu căștile puse.

Nu staționăm și nu circulăm în spatele mașinilor parcate.

De ținut minte, atunci când vedem luminile albe din spatele mașinilor, acestea vor circula cu spatele, deci trebuie să ne ferim!

Cum circulăm unde nu sunt trotuare?

Există drumuri care nu au trotuar. Acolo va trebui să mergem pe partea stângă în sensul de mers și cât mai aproape de marginea drumului.

Doar așa te pot vedea și evita șoferii.

Stăm mai în margine, astfel încât să avem vizibilitate și să vedem când trec mașini.

Cu BICICLETA, câteva reguli simple:

Pentru a putea conduce o bicicletă pe **drumurile publice**, trebuie să avem **vârsta minimă de 14 ani**, să **cunoaștem regulile de circulație** și să fim **echipați corespunzător**. Până împlinim vârsta legală și înțelegem regulile, vom folosi locurile special amenajate pentru plimbările cu bicicleta(parcuri).

Învățatul mersului pe bicicletă nu se face pe drumul pe unde circulă și mașini. Trebuie să folosim echipamentul de protecție și să fim supravegheați de un adult.

Lesne de înțeles, bicicletele trebuie să fie prevăzute cu dispozitive de frânare și direcție, eficiente și în bună stare de funcționare, precum și cu sonerie.

Bicicleta care circulă pe drum trebuie să fie echipată, pentru timp de noapte sau când vizibilitatea este redusă, cu lumină de culoare albă sau galbenă în față, iar în spate, cu lumină de culoare roșie și cu cel puțin un dispozitiv fluorescent-reflectorizant, vizibil, de aceeași culoare.

Poartă mereu cască de protecție! Îți poate salva viața.

Înainte de a pătrunde cu bicicleta pe arterele prioritare, reducem viteza, ne asigurăm temeinic și acordăm prioritate de trecere celorlalți participanți la trafic.

Înainte de a schimba direcția de mers, chiar dacă avem prioritate de trecere, ne asigurăm că ceilalți participanți la trafic au înțeles intenția noastră!

Circulăm cât mai aproape de marginea din *dreapta* a drumului, iar atunci când ne deplasăm în grup, mergem numai în coloană, unul câte unul.

Când traversăm strada pe marcajul pietonal trebuie să coborâm de pe bicicletă!

Cu AUTOBUZUL:

În autobuz, tramvai, metrou sau troleibuz trebuie să fim politicoși. Este important să știm cui trebuie să dăm prioritate la urcare ori la coborâre, cui să cedăm locul pe scaun și cum să ne comportăm, atât în stație cât și în mijlocul de transport.

Autobuzul îl așteptăm pe trotuar, în stație la aproximativ doi metri de locul unde se staționează.

Așteptăm cu răbdare ca șoferul să deschidă ușile autobuzului.

Acordăm prioritate persoanelor care coboră din autobuz, e logic, se va face mai mult loc în autobuz!

Urcăm în autobuz cu grijă. Dacă avem ghiozdan, îl dăm jos de pe spate și îl ținem în fața noastră, în mână. La fel și la coborâre. Din trei motive: să nu rămână prins între scaune sau la ușă, să nu-i lovim pe ceilalți din greșeală și să ne putem proteja bunurile de un eventual furt.

Ne susținem de bara ajutătoare de lângă ușă atât la urcare cât și la coborâre și nu ne împulzim.

Ai coborât din autobuz? Nu traversa nici prin fața, nici prin spatele autobuzului.

Așteaptă să plece mai întâi din stație și numai după aceea traversează.

Cu MAȘINA:

Centura de siguranță este absolut obligatorie pentru toți pasagerii.

Ne punem întotdeauna centura **înainte** ca mașina să pornească de pe loc și nu trebuie îndepărtată până nu se ajunge la destinație.

Folosim centurile de siguranță. Majoritatea mașinilor au o singură centură care susține poalele și umerii, însă există și unele modele care au două centuri separate.

Folosim toate centurile aflate la dispoziție.

Fiecare dintre noi folosește centura lui de siguranță. Poate părea distractiv, dar două persoane nu ar trebui niciodată să fie legate cu aceeași centură de siguranță.

Dacă avem sub 13 ani întotdeauna călătorim așezați pe bancheta din spate!

Suntem liniștiți, nu sărim, și nu țipăm!

Gălăgia în mașină îl poate distra pe șofer, punând toți pasagerii în pericol.

Nu ne aplecăm pe fereastră!

La JOACĂ:

Strada nu este un loc de joacă.

Copiii care aleg să se joace pe stradă trebuie să aibă mare grijă deoarece pe acolo trec multe mașini și se pot întâmpla accidente.

Alegem să nu ne jucăm pe stradă, mai ales că avem la dispoziție locuri special amenajate, parcuri sau terenuri de sport.

Nu ne jucăm cu mingea pe stradă!

Dacă mingea ajunge totuși în stradă, trebuie să ne asigurăm temeinic înainte să mergem să o luăm. Este locul cel mai periculos.

Când ne dăm cu rolele, suntem preocupați de echilibru sau de viteză. **Așa că nu ne deplasăm pe carosabil cu rolele!**

Sunt locuri special amenajate, unde putem savura o tură cu rolele.

În locurile special amenajate ești în siguranță față de mașini. În plus, sunt mai mulți copii, deci, mai mulți prieteni.

CAPITOLUL IV

Aspecte legale pentru cadre didactice și părinți

INFRAȚIUNI DE SERVICIU

Dacă în exemplele prezentate anterior au avut ca scop responsabilizarea minorilor, vom exemplifica fapte de natură penală ce pot fi comise de persoane aflate în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

15. Purtare abuzivă

15.a.:, *Aflat în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, un funcționar de la un ghișeu începe să adreseze expresii jignitoare, amenințări ori să exercite violențe fizice asupra persoanelor care stau la rând.*”

Fapta constituie infracțiunea de „**purtare abuzivă**”, care este prevăzută la art. 296 din Codul penal. *Această faptă poate fi comisă de orice persoană ce se află în exercitarea serviciului (profesor, polițist, primar, barman, șofer de autobuz, etc).*

Infracțiunea se pedepsește cu *închisoare de la o lună la șase luni sau amendă*, ori, în cazul amenințării sau lovirilor, pedeapsa se calculează prin raportare la pedeapsa pentru cealaltă infracțiune, *ale cărei limite se majorează cu o treime.*

15.b. Exemplu din activitatea polițiștilor:

În luna noiembrie 2020, în timpul orei, profesorul invită la tablă un elev căruia îi cere să rezolve un exercițiu. Întrucât elevul nu a știut să facă acest lucru, profesorul s-a enervat și a început să îi adreseze injurii elevului în cauză.

Aspectele au fost sesizate la poliție, iar cadrul didactic a fost cercetat pentru săvârșirea infracțiunii de purtare abuzivă, dosar soluționat cu trimiterea în judecată a celui în cauză.

De asemenea, față de profesor au fost dispuse măsuri disciplinare, fiindu-i limitat contactul cu elevii.

16. Folosirea funcției în scop sexual

16.a. Exemplu:

Tot în categoria infracțiunilor de serviciu este inclusă o altă infracțiune, care se diferențiază de precedentă (13.a.) prin **natura favorurilor obținute**.

„Profesorul o invită pe elevă în biroul său. Cu această ocazie, în timpul discuțiilor purtate, acesta îi pretinde elevei să întrețină relații sexuale cu el, promițându-i că va pune o nota bună la test sau că nu o va lăsa corigentă.”

*Astfel, fapta persoanei aflate în exercitarea atribuțiilor de serviciu, care **pretinde sau obține favoruri de natură sexuală, în scopul de a îndeplini, de a face un act contrar îndatoririlor sau de a nu îndeplini un act privitor la îndatoririle de serviciu**, constituie infracțiunea de „**folosirea funcției în scop sexual**”.*

Infracțiunea este prevăzută la art. 299 din Codul penal, și se pedepsește cu *închisoare de la 6 luni la 3 ani*, precum și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică, sau de a exercita profesia ori activitatea în exectarea căreia a săvârșit fapta.

După cum se poate observa, favorurile solicitate sunt **favoruri de natură sexuală**, iar acestea sunt pretinse sau obținute. Este necesar ca autorul să facă aceste solicitări în scopul de a îndeplini, a nu îndeplini, a întârzia sau a urgenta îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu sau de a face un act contrar acelor îndatoriri și să profite de o situație de autoritate ori de superioritate asupra victimei, ce decurge din funcția deținută.

16.b. Exemplu din practica polițiștilor:

*Dosarul penal privind un cadru didactic de 31 de ani, din județul Argeș, cercetat pentru săvârșirea infracțiunii de „**folosirea abuzivă a funcției în scop sexual**”, constând în aceea că, în perioada septembrie-octombrie 2020, profitând de funcția de profesor la o școală gimnazială, s-a prevalat și a profitat de situația de autoritate și de superioritate, față de o elevă, atingând-o în repetate rânduri pe zona inferioară a spatelui și dându-i mai multe mesaje telefonice cu tentă sexuală.*

Cel în cauză a fost reținut și plasat sub control judiciar, ulterior fiind trimis în judecată.

De asemenea, față de profesor au fost dispuse măsuri disciplinare, fiindu-i limitat contactul cu elevii.

17. Abuzul în serviciu

17.a. Exemplu: „Un cadru didactic ce face parte din comisia de supraveghere la Evaluarea Națională, a pătruns în sala de examen având asupra sa telefonul mobil, deși anterior fusese instruit asupra condițiilor de acces în sala de examen. Acesta a fotografiat subiectele și le-a transmis părintelui unui elev aflat în examen.”

Infrațiunea este prevăzută la art. 297 din Codul penal, și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

18. Neglijența în serviciu

18.a. Exemplu: „Directorul unității de învățământ (liceu) nu a organizat măsurile de siguranță minime obligatorii (gard, sistem de supraveghere video, paza umană control acces) privind accesul în unitatea de învățământ conform obligației prevăzute de Legea nr. 333/2003, împrejurare în care o persoană străină a pătruns într-o sală de clasă și a agresat un elev.”

Infrațiunea este prevăzută la art. 298 din Codul penal, și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani și constă în încălcarea din culpă de către un funcționar public a unei îndatoriri de serviciu, prin neîndeplinirea acesteia sau prin îndeplinirea ei defectuoasă, dacă prin aceasta se cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice.

19. Omisiunea sesizării

19.a.Exemplu:

„Un cadru didactic, iese să vadă de ce nu se mai întorc doi elevi, care ceruseră, separat, să iasă din timpul orei pentru a merge la toaletă. Profesorul iese pe hol și observă cum un elevul din clasa la care este diriginte, X, o atinge pe o colegă, Y, după ce surprinsese fata în toaleta fetelor. Profesorul vede că X o ține pe fată cu forța și are mâna băgată sub bluza ei, iar fata se zbate să scape.

Profesorul, deși cunoștea că X a săvârșit o agresiune sexuală față de colega lui, a trimis pe cei doi înapoi în clasă, dar nu a anunțat poliția, nici conducerea unității școlare, considerând că e prea complicat să fie audiat într-un eventual dosar.”

Fapta constituie infrațiunea de infrațiunea de „**omisiunea sesizării**”, și este prevăzută la art. 267 din Codul Penal.

Infrațiunea este tot una cu legătură cu serviciul, dacă un **funcționar public care a luat cunoștință de săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală în legătură cu serviciul în care își desfășoară activitatea**, omite sesizarea de îndată a organelor de urmărire penală, omisiunea petrecându-se chiar și din culpa.

Extras din Legea nr. 272 din 21 iunie 2004, privind protecția și promovarea drepturilor copilului:

Protecția copilului împotriva abuzului, neglijării, exploatării și a oricărei forme de violență

Articolul 89

(1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care acesta se află: familie, instituții de învățământ, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare /detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc.

(2) Orice persoană fizică sau juridică, precum și copilul pot sesiza direcția generală de asistență socială și protecția copilului din județul/sectorul de domiciliu să ia măsurile corespunzătoare pentru a-l proteja împotriva oricăror forme de violență, inclusiv violență sexuală, vătămare sau de abuz fizic sau mental, de rele tratamente sau de exploatare, de abandon sau neglijență.

(3) Angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului.

Protecția copilului împotriva exploatării economice

Articolul 91

(1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva exploatării și nu poate fi constrâns la o muncă sau activitate domestică ori în afara familiei, inclusiv în instituții de învățământ, de protecție specială, reeducare și detenție în domeniul cultural, artistic, sportiv, publicitar și de modeling, ce comportă un risc potențial sau care este susceptibilă să îi compromită educația ori să îi dăuneze sănătății sau dezvoltării sale fizice, mentale, spirituale, morale ori sociale.

(2) Este interzisă orice practică prin intermediul căreia un copil este dat de unul sau de ambii părinți ori de reprezentantul lui legal, în schimbul unei recompense, unor datorii sau nu, cu scopul exploatării copilului prin muncă.

(3) În situațiile în care copiii de vârstă școlară se sustrag procesului de învățământ, desfășurând munci cu nerespectarea legii, **unitățile de învățământ sunt obligate să sesizeze de îndată serviciul public de asistență socială**. În cazul unor asemenea constatări, serviciul public de asistență socială împreună cu inspectoratele

școlare județene și cu celelalte instituții publice competente sunt obligate să ia măsuri în vederea reintegrării școlare a copilului.

Protecția copilului împotriva abuzului sau neglijenței

Articolul 94

(1) Prin abuz asupra copilului se înțelege orice acțiune voluntară a unei persoane care se află într-o relație de răspundere, încredere sau de autoritate față de acesta, prin care sunt periclitată viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului, și se clasifică drept abuz fizic, emoțional, psihologic, sexual și economic.

(2) Prin neglijarea copilului se înțelege omisiunea, voluntară sau involuntară, a unei persoane care are responsabilitatea creșterii, îngrijirii sau educării copilului de a lua orice măsură pe care o presupune îndeplinirea acestei responsabilități, care pune în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului și poate îmbrăca mai multe forme: alimentară, vestimentară, neglijarea igienei, neglijarea medicală, neglijarea educațională, neglijarea emoțională sau părăsirea copilului/abandonul de familie, care reprezintă cea mai gravă formă de neglijare.

Articolul 95

Sunt interzise săvârșirea oricărui act de violență, precum și privarea copilului de drepturile sale de natură să pună în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului, atât în familie, cât și în instituțiile care asigură protecția, îngrijirea și educarea copiilor, în unități sanitare, unități de învățământ, precum și în orice altă instituție publică sau privată care furnizează servicii sau desfășoară activități cu copii.

Articolul 96

(1) Orice persoană care, prin natura profesiei sau ocupației sale, lucrează direct cu un copil și are suspiciuni în legătură cu existența unei situații de abuz sau de neglijare a acestuia este obligată să sesizeze serviciul public de asistență socială sau direcția generală de asistență socială și protecția copilului în a cărei rază teritorială a fost identificat cazul respectiv.

(2) Pentru semnalarea cazurilor de abuz sau de neglijare a copilului, la nivelul fiecărei direcții generale de asistență socială și protecția copilului se înființează obligatoriu telefonul copilului, al cărui număr este 119.

Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate

Articolul 104

(1) Părintele care exercită singur autoritatea părintească sau la care locuiește copilul, care urmează să plece la muncă în străinătate, are obligația de a notifica această intenție serviciului public de asistență socială de la domiciliu, cu minimum 40 de zile înainte de a părăsi țara.

(2) Notificarea va conține, în mod obligatoriu, desemnarea persoanei care se ocupă de întreținerea copilului pe perioada absenței părinților sau tutorelui, după caz.

(3) Confirmarea persoanei în întreținerea căreia va rămâne copilul se efectuează de către instanța de tutelă, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

Articolul 108

Serviciul public de asistență socială și centrul județean de resurse și asistență educațională au obligația de a dezvolta servicii de consiliere specializată destinate copilului care a revenit în țară, după o perioadă de ședere în străinătate alături de părinți mai mare de un an.

Instituții și servicii la nivel local

Articolul 117

Direcția generală de asistență socială și protecția copilului exercită, în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, următoarele atribuții principale:

a) coordonează activitățile de asistență socială și de protecție a familiei și a drepturilor copilului la nivelul județului, respectiv al sectorului municipiului București;

b) coordonează, la nivel județean, activitățile și măsurile de implementare a obiectivelor strategiei județene în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului;

c) asigură îndrumarea metodologică a activităților serviciilor publice de asistență socială;

d) asigură, la nivel județean, aplicarea unitară a prevederilor legislației din domeniul protecției și promovării drepturilor copilului;

e) monitorizează și analizează respectarea drepturilor copilului la nivelul județului/sectorului și propune măsuri pentru situațiile în care acestea sunt încălcate;

f) monitorizează activitatea autorizată conform art. 92 prestată de copii în domeniile cultural, artistic, sportiv, publicitar și de modeling, în raza sa de competență teritorială;

g) solicită informații și documente, în condițiile legii, de la orice persoană juridică publică sau privată, ori de la persoane fizice implicate în sfera sa de competență, acestea având obligația de a le pune la dispoziție în termen de 15 zile calendaristice de la data solicitării.

Articolul 118

(1) **Serviciile publice de asistență socială** organizate la nivelul municipiilor și orașelor, precum și persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al

consiliilor locale comunale îndeplinesc în domeniul protecției copilului următoarele atribuții:

a) monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante, în baza unei fișe de monitorizare aprobate prin ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice;

b) realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familia sa;

c) identifică și evaluează situațiile care impun acordarea de servicii și/sau prestații pentru prevenirea separării copilului de familia sa;

d) elaborează documentația necesară pentru acordarea serviciilor și/sau prestațiilor și acordă aceste servicii și /sau prestații, în condițiile legii;

e) asigură consilierea și informarea familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local;

f) asigură și urmăresc aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a consumului de alcool și droguri, de prevenire și combatere a violenței în familie, precum și a comportamentului delinvent;

g) vizitează, periodic, la domiciliu, familiile și copiii care beneficiază de servicii și prestații și urmăresc modul de utilizare a prestațiilor, precum și familiile care au în îngrijire copii cu părinți plecați la muncă în străinătate;

h) înaintează propuneri primarului, în cazul în care este necesară luarea unei măsuri de protecție specială, în condițiile legii;

i) urmăresc evoluția dezvoltării copilului și modul în care părinții acestuia își exercită drepturile și își îndeplinesc obligațiile cu privire la copilul care a beneficiat de o măsură de protecție specială și a fost reintegrat în familia sa;

j) colaborează cu direcția generală de asistență socială și protecția copilului în domeniul protecției copilului și transmit acesteia toate datele și informațiile solicitate din acest domeniu;

k) urmăresc punerea în aplicare a hotărârilor comisiei pentru protecția copilului/instanței de tutelă referitoare la prestarea acțiunilor sau lucrărilor de interes local, prevăzute la art. 67 alin. (2).

CAPITOLUL V

Gestionarea fenomenului de bullying

Școala joacă un rol important în viața cotidiană a copiilor noștri și, la fel ca în cazul programei școlare, se așteaptă să îi învețe pe copii să gestioneze sentimentele și experiențele negative și să facă față agresiunii și bullyingului. Indiscutabil, școala este cheia pentru dezvoltarea cognitivă și sănătatea mintală și emoțională a elevilor.

Școala este o instituție a societății care ne crește, educă și formează copiii pe o perioadă lungă a vieții lor. În timp, școlile, ca instituții obligatorii, se dezvoltă constant, se transformă și se modifică rapid, lucru care este perceput și judecat diferit de elevi, profesori și părinți.

Ca o construcție pe mai multe straturi, școala impune cerințe foarte diverse dar, în orice caz, foarte ridicate către principalii săi trei piloni de susținere – elevii, profesorii/educatorii și părinții.

Când devin elevi, copiii se confruntă cu sarcina de a-și găsi locul în noua lume a instituției școlare extinse, cu toate structurile și regulile sale. Ei trebuie să învețe și cum să construiască relații și să-și formeze un simț al apartenenței la spațiul său intern și la conviețuirea în comunitate împreună cu grupuri și indivizi diverși. Copiii trebuie să învețe „cum să se adapteze unul la altul, să accepte și să respecte regulile, să dea naștere și să pună în aplicare propriile idei într-un mod corespunzător, să fie capabili să gestioneze dezamăgirile și constrângerile”.

În calitate de instituție educațională, școala stabilește o gamă de cerințe specifice: performanțele școlare ale elevilor sunt în mod sistematic inspectate, examinate și comparate cu ale celorlalți. Deloc surprinzător, așteptările și presiunea percepută în ceea ce privește realizările, precum și stresul legat de acestea pe de-o parte și un climat școlar negativ în general, de cealaltă parte, sunt factori importanți care facilitează bullyingul în școală. În funcție de resursele personalității lor, de mediul de proveniență cultural și social și de circumstanțele vieții, elevii sunt echipați în mod diferit să facă față provocărilor personale și sociale din partea școlii. Totuși, este vital să învețe să facă față cerințelor și provocărilor, pentru că este o competență cheie și o condiție obligatorie pentru o viață împlinită ca adult.

Odată cu debutul vieții școlare a copiilor, părinții să confruntă și ei cu provocări complet noi. Dacă părinții vor fi capabili să-și sprijine emoțional copiii, dacă vor reuși să aprecieze perspectiva copilului, aceasta depinde de o serie de factori și experiențe timpurii. Experiențele lor personale, resursele de timp disponibile și, posibil, o presiune internalizată de a performa, transferată asupra copiilor, pot afecta sprijinul oferit de unii părinți. Un climat deschis, reguli clare, acceptare și conștientizare în mediul școlar sunt importante pentru părinți și pentru copii, pentru a putea să acționeze spre binele copiilor și să-i sprijine atunci când e nevoie.

Dar profesorii? Pe de-o parte, sarcina lor este de a implementa programa școlară și planurile de lecție, dar și să facă față cerințelor sociale ale școlii într-o manieră care să ofere „înțelegere, promovare și corectitudine”. Cum este posibil să îndeplinești cu succes aceste așteptări diverse? Poate știți deja: Profesorii și personalul școlar trebuie să promoveze un climat școlar deschis, pozitiv și de susținere cu reguli clare, acceptare și conștientizare. Școala este un spațiu pentru învățare și relații sociale, la un loc.

„Școala ar trebui să fie un mediu educațional sigur și pozitiv”. Orice tulburare a dezechilibrului poate împiedica succesul fiecărui elev și poate afecta construirea de relații sociale, de încredere și comuniune pentru toți.

CE ESTE BULLYINGUL?

Bullying-ul este una dintre cele mai complexe forme de comportament agresiv și violență. Cu toate acestea, **NU** fiecare act de violență este o acțiune de bullying. Conform studiului Organizației Mondiale a Sănătății privind comportamentul sănătos la copiii de vârstă școlară, bullying apare atunci când un elev este:

„tachinat în mod repetat într-un mod care nu îi place... Dar **NU** este bullying atunci când doi elevi de putere sau autoritate similară se ceartă sau se bat. Nu este bullying nici atunci când un elev este tachinat într-un mod prietenos și glumeț”

Cea mai evidentă trăsătură a bullyingului este relația de putere asimetrică și dezechilibrată dintre cei care agresează și cei care sunt agresați. În plus, nu este ocazional sau un eveniment singular, ci un tipar comportamental care se repetă în timp împotriva aceleiași persoane cu o diferență evidentă de putere. Prin diverse acte de bullying, elevul mai puternic țintește în mod sistematic, intenționat și crud să rănească, să șperie sau să intimideze persoana mai slabă.

Conform Ordinului 4343 din 27.05.2020 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor art. 7 alin. (1¹), art. 56¹ și ale pct. 6¹ din anexa la Legea educației naționale nr. 1/2011, privind violența psihologică – bullying: "**violență psihologică - bullying** este acțiunea sau seria de acțiuni fizice, verbale, relaționale și/sau cibernetice, într-un context social dificil de evitat, săvârșite cu intenție, care implică un dezechilibru de putere, au drept consecință atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane sau a unui grup de persoane și vizează aspecte de discriminare și excludere socială, care pot fi legate de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală, caracteristicile personale, acțiune sau serie de acțiuni, comportamente ce se desfășoară în unitățile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale.

Sunt excluse termenului de violență psihologică – bullying relațiile violente dintre adulți și copii și relațiile violente între adulți în cadrul unității de învățământ."

După cum am menționat mai sus, nu este o simplă tachinare. Contrar miturilor larg răspândite despre autoapărarea victimei, victima nu se poate apăra prin propriile eforturi. **Bullyingul nu se oprește de la sine fără intervenție din exterior.**

Diferența între trei tipuri de bază de comportament tip bullying:

- fizic: lovire, împingere, pocnire, ciupire, constrângerea celuilalt elev prin contact fizic;
- verbal: amenințări, tachinare, insulte, bătaie de joc, șantaj, poreclire, împrăștierea de zvonuri și minciuni ;
- emoțional/psihologic: excluderea intenționată a cuiva dintr-un grup sau activitate, manipulare, ridiculizare.

BULLYINGUL IMPLICĂ : „O dorință de a răni + acțiune dureroasă + dezechilibru de putere + (tipic) repetiție + utilizarea nedreaptă a puterii + plăcere evidentă din partea agresorului + sentiment de opresiune din partea victimei.”

Avansând repede în ultima decadă, comunicarea digitală a devenit un mijloc vital de exprimare pentru tineri și copii, o platformă pentru întâlniri virtuale și relații sociale între ‘nativii digitali’. Cu toate acestea, spațiile de comunicare online poartă riscuri multiple pentru bullying.

Bullyingul cibernetic denotă utilizarea mediilor electronice (Internet, telefoane inteligente, email-uri, Facebook și rețele sociale, programe de mesaje text/chat, ex. WhatsApp, Instagram, platforme foto și video și pagini de internet) pentru a răni o altă persoană. Acestea pot include mesaje de intimidare, insulte, hărțuire sexuală sau ridiculizare și ocară. În contrast cu bullyingul tradițional, o trăsătură comună a acestora este anonimul frecvent al agresorilor cibernetic.

Cyber grooming este un alt fenomen al erei digitale cu o întindere și consecințe îngrijorătoare - folosirea Internetului pentru inițierea de contacte (virtuale), hărțuire sexuală și posibil abuzul sexual al copiilor și al tinerilor.

Câteva alte fenomene cum ar fi sexismul cibernetic, misoginismul cibernetic și mesajele erotice (sexting) au multe lucruri în comun – toate se bazează pe stereotipuri de gen adânc înrădăcinate. Concentrate în general pe perspectiva că în contextele sociale și culturale particulare, ideile despre ce sunt sau ce ar trebui să fie femeile (fetele) și bărbații (băieții), stereotipurile pot fi, în același timp, prescriptive în mod rigid.

Ele devin problematice atunci când sunt utilizate ca un vehicul pentru a discrimina alți oameni pe baza sexului lor . În acest mod, stereotipia legată de sexe, fiind larg răspândită în sistemele educaționale, contribuie la o creștere a dezechilibrului de putere dintre fete și băieți, oferind pretext și justificare pentru bullying-ul în școală. Atunci când nu sunt puse la îndoială, descrierile rigide ale rolurilor sexelor și stereotipurile negative pot declanșa un bullying pe bază de sex și inegalitate.

CINE ESTE IMPLICAT ÎN BULLYING?

Situația de bullying rareori implică doar două părți care interacționează, tradițional definite ca **agresor** și **victimă**. De obicei este o situație de grup, implicând mai mult de doi participanți în diferite roluri, lucru care reflectă dinamica de la bază a statutului și relațiile de putere din grup. În anumite definiții de rol, tiparul bullying este prezentat ca un triunghi sau chiar un dreptunghi, implicând agresorul, asistenții agresorului (numiți și adepți), victima, martorii pasivi și posibila apărători, care sprijină activ victima, luând o poziție clară și opunându-se agresorului .

Bullyingul este, în primul rând, un tipar de comunicare și interacțiune socială, care le costă foarte mult pe ambele părți. Copiii care agrează alți copii sunt de obicei nesiguri, se tem și au în istoric traume interne, care nu sunt gestionate adecvat în

famiile lor. Mediul emoțional de acasă este menționat de mulți autori ca un factor important în a deveni agresor sau victimă. Astfel, lipsa căldurii dintre părinți sau dintre părinți și copii, utilizarea oricărui tip de violență (dar în special fizică) și abuz în familie, combinat cu lipsa unor reguli clare și fiabile de îndrumare a copilului, pot cataliza adoptarea comportamentului de tip bullying. Părinții foarte protectori pot crește riscul de expunere la bullying pentru copiii lor, care devin victime ale bullyingului mai des decât semenii lor. În profilurile victimelor s-au evidențiat anumite caracteristici intrapersonale și interpersonale asociate cu probabilitatea crescută de a suferi din cauza bullyingului, spre exemplu: timiditatea, nesiguranța, pasivitatea, o stimă de sine scăzută, lipsa prietenilor. În general, a fi diferit de majoritatea semenilor, pe motiv de etnie, credință, identitate sexuală, orientare sexuală, poate duce la un risc sporit de victimizare. De asemenea, copiii cu nevoi educaționale speciale, cu dizabilități fizice sau dificultăți de învățare pot prezenta riscul special de a fi agresați.

CARE SUNT CONSECINȚELE BULLYING-ULUI?

Mulți cercetători au pus în lumină impactul negativ pe termen scurt și lung al bullying-ului ce afectează atât victimele cât și agresorii. Copiii agresați sunt defavorizați, nefericiți și suferă de probleme legate de stima de sine și încrederea în propria persoană. Ei se simt adesea anxioși, simt rușine și se simt chiar vinovați pentru ce li s-a întâmplat. În școală, ei sunt de obicei intruși fără prieteni, singuri și abandonați. Relațiile lor de prietenie sunt adesea afectate din cauza unei frici sporite de a avea încredere în semenii lor. Consecințele negative afectează nu doar sănătatea lor mintală, ci și rezultatele academice și pot scădea motivația lor de a merge la școală și de a învăța.

RĂSPUNS EFICIENT PENTRU BULLYING -UL ÎN ȘCOALĂ

Este știut că bullyingul are loc în fiecare școală, indiferent de tipul de comportament de bullying sau de scara la care fenomenul are loc, dar ce contează și ce diferă semnificativ între școli este modul în care acestea îl gestionează în practica de zi cu zi. Pentru a construi sau crea un răspuns de succes la bullying, ajută să vă concentrați, să reflectați și să discutați modul de înțelegere a bullyingului și atitudinile față de acesta în școala voastră. Dacă faceți acest lucru împreună cu colegii voștri, cu conducerea școlii voastre, cu elevii și părinții, veți avea astfel la dispoziție eforturi unite pentru o abordare școlară cu adevărat colaborativă. Această abordare permite angajament și vederi din unghiuri multiple, evaluând nevoile și resursele fiecărui grup angajat. Reflecțiile politicilor informate pe bază de dovezi confirmă faptul că intervențiile antibullying efective nu pot fi limitate doar la clasă, lecție sau la activitățile bazate pe programa școlară. Inițiativele antibullying nu pot funcționa singure, fără angajamentul administrației școlii, profesorilor și educatorilor.

Implicarea părinților joacă și ea un rol important. În ultimul rând, dar nu mai puțin important, participarea autoritară din partea copiilor ar trebui văzută ca o resursă puternică în abordarea bullyingului școlar. Este nevoie de o abordare care să includă întreaga școală, nu doar să fie scris în liniile directoare, ci să fie cu adevărat puse în practică; de la nivelul politicii antibullying a școlii la nivel de clasă și activități extrașcolare.

Folosiți aceste patru reguli simple dar foarte specifice pentru a ghida activitatea întregii școli: afișate peste tot în clădire și în fiecare clasă, discutate cu elevii și părinții, implementate prin referințe pozitive și negative constante :

1. Nu îi vom agresa pe colegii noștri.

2 Vom încerca să-i ajutăm pe elevii care sunt agresați.

3 Vom încerca să-i includem pe elevii care sunt excluși.

4 Dacă știm că cineva este agresat, îi vom spune unui adult din școală și unui adult de acasă.

INSTRUMENTE PENTRU PREVENIREA BULLYING-ULUI ÎN CLASĂ ACTIVITĂȚILE INTERACTIVE AJUTĂ ELEVII:

- să-și consolideze conștiința de sine, conștiința față de ceilalți din grup și să dezvolte empatia;
- să identifice tipurile de bullying, să distingă între rolurile și dinamica bullyingului într-o situație;
- să identifice impactul potențial al bullyingului;
- să stabilească reacții eficiente și sănătoase la bullying, cu atenție pe rolul important al spectatorilor observatori;
- să utilizeze deprinderi de cerere de ajutor, prevenire și intervenție pentru a gestiona bullyingul;
- să reducă incidentele de absentism și bullying;
- să sprijine și să lucreze în vederea creerii unui climat neviolent, favorabil incluziunii și pozitiv la nivelul întregii școli.

La fel cum fenomenul de bullying apare ca un model în cadrul școlii, climatul social al grupului poate fi eficient în înlocuirea bullyingului cu o dinamică pozitivă și cu clădirea unor relații. Munca elevilor în grup nu doar încurajează majoritatea pasivă să-și înceteze atitudinea de acceptare tacită a fenomenului de bullying, ci și să susțină victimele în mod activ și să reducă efectele violenței.

INSTRUMENTE PENTRU IDENTIFICAREA TIMPURIE ȘI INTERVENȚIE ADECVATĂ ÎN CAZURI DE BULLYING SEMNE DE ATENȚIONARE ȘI INDICII DE BULLYING

În calitate de profesor sau specialist în domeniul educației, vi se cere să fiți activ atât în prevenirea bullyingului și violenței în școală, cât și în intervenții adecvate

în cazul în care apar situații de bullying. **Fiind conștient de și atent la** semnele și semnalele din partea unor elevi individuali sau grupuri din cadrul clasei/școlii, vă poate ajuta să recunoașteți și identificați timpuriu semnele situațiilor de bullying. Recurgerea la o poziție de conștiență și observație sensibilă a interacțiunilor sociale din clasă, fiind în același timp deschis, nepărtinitor, dând dovadă de tact și susținere în reacțiile voastre, vă va îndruma în evaluarea situației. Astfel puteți evita subestimarea și reacțiile exagerate la potențialele semne ale cazurilor de bullying. Păstrarea dinamicii grupului în centrul atenției vă va ajuta de asemenea să deosebiți comunicarea zilnică și relațiile interpersonale, respectiv conflictele legate de bullying. Mai frecvent decât ar fi de dorit, **răspunsul adecvat vine prea târziu în cazul în care se stabilește, sau chiar se escaladează, incidența bullying-ului.**

FIȚI VIGILENȚI ȘI URMĂRIȚI SIMPTOMELE SITUAȚIILOR ÎN CARE UN ELEV:

- Lipsește des de la școală sau întârzie;
- Are probleme cu temele școlare și o scădere vizibilă a notelor;
- Este deseori singur și exclus de către restul elevilor din activitățile de grup în timpul pauzelor;
- Este pârît și nu este luat în serios de către ceilalți, de ex.: neapreciat din cauza aspectului său;
- Este ales ultimul în jocurile de echipă;
- Devine retras, pare supărat, nefericit, încordat, înlăcrimat, abătut sau neajutorat;
- Arată semne de schimbări neașteptate de dispoziție, de ex.: este tăcut, ursuz, retras;
- Devine deosebit de emoționat când trebuie să vorbească în fața întregii clase;
- Apare cu tăieturi, contuzii sau alte leziuni inexplicabile, haine sau obiecte personale rupte sau deteriorate;
- Deseori stă în apropierea unui adult.
- Refuză să spună ce nu este în regulă.

Intervenția cadrelor didactice în situațiile de bullying din unitățile de învățământ se realizează în conformitate cu Ordinul 4343 din 27.05.2020 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor art. 7 alin. (1¹), art. 56¹ și ale pct. 6¹ din anexa la Legea educației naționale nr. 1/2011, privind violența psihologică – bullying.

Postfață

Prezentarea prevederilor legislative ce reglementează faptele de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice precum și prevederile aplicabile minorilor în materie contravențională și penală asigură informarea tuturor beneficiarilor cu privire la supremația legii ca o condiție esențială pentru siguranța individului și ca o valoare intrinsecă a democrației.

Scopul acestor prezentări îl constituie formarea de aptitudini și atitudini morale în spiritul prevenirii și înlăturării violenței în grup prin promovarea bunelor practici de comportament.

Eficiența acestor activități se bazează pe realizarea unei colaborări reale și eficiente între școală, autorități și familie pentru identificarea, monitorizarea și prevenirea comportamentelor antisociale și a infracțiunilor prin implicarea tuturor factorilor educaționali pe toată perioada desfășurării proiectului.

În accepțiunea ideologică **statul** reprezintă o unitate de interese, aflate în armonie, care promovează între membrii unei comunități *valorile morale ce slujesc binelui*, valori precum: *toleranța, respectul, politețea, fidelitatea, cumpătarea, compasiunea, recunoștința, smerenia, blândețea și, mai presus de toate, iubirea.*

Într-un mod simplist, **statul** este un sistem de organizare a unei mulțimi de oameni, bazat pe reguli de conduită morală unanim acceptate de membrii săi.

Componenta morală a ridicat comportamentul oamenilor la rangul de artă, iar protectorii acestei dimensiuni umane au experimentat-o, ajungând oameni de caracter - actori importanți pe „scena” socială- pe care îi numim **cetățeni ai unui stat**.

Odată cu apariția societății, uriașa responsabilitate a cetățeanului a devenit aceea de a acționa nu numai în acord cu propria dorință și viziune, dar și cu valorile morale impuse de comunitatea din care face parte. Apartenența la grup căpătând valențe sporite datorită beneficiilor pe care colectivitatea le asigură individului, a determinat ca omul să renunțe parțial la propriile ideologii.

Odată cu apariția statului, omul s-a văzut nevoit să își înfrâneze propria individualitate când intră în relație cu ceilalți. S-au născut astfel noi responsabilități, de această dată impuse de stat, denumite **legi**, cărora omul trebuie să se supună, expresie a devotamentului său față de statul al cărui cetățean este.

Inspirată fiind de cutuma din cultura strămoșească, **legea** românească s-a înfiripat și a dat naștere unui întreg **sistem judiciar**, construit în beneficiul societății, format din polițiști, procurori, judecători, avocați, jandarmi etc.

Sistemul legislativ românesc, ale cărui izvoare au la bază chiar **valorile morale** protejate de om de-a lungul existenței sale, reprezintă un sistem de reguli create de societatea noastră, pentru a asigura conduita conformă a oamenilor în colectivitatea din care fac parte, reguli a căror nerespectare atrage sancțiuni. O parte din aceste reguli de conduită sunt transmise prin obicei și tradiție, altele sunt impuse ca și dogme

religioase sau porunci, iar altele au devenit norme juridice care impun sancțiuni în caz de încălcare.

Indiferent de modul în care se găsesc protejate - de cultură, religie sau politică - prin raportare la dihotomia bine-rău, aceste norme primesc uneori soluții diferite. Astfel, din punct de vedere teologic, este bine să ierți pe cel care a prejudiciat viața semenilor săi, însă în doctrina politică soluția de protejare a cetățenilor unui stat este aceea de a pedepsi pe cel vinovat. Pe de altă parte, în cultura occidentală, persoana care comite un rău va trebui să trăiască sub demnitatea omenească acceptată unanim, suportând remușcările propriei fapte culpabile. Deci, indiferent de mediul în care se desfășoară, norma de conduită va trebui să se supună legii binelui pentru a fi considerată ca făcând parte din „ordinea morală”.

Legea are caracter exclusiv obligatoriu, impus de puterea colectivă a oamenilor dintr-o societate, adică de stat, spre deosebire de **norma morală** care are un caracter facultativ ridicat, fiind impusă doar de conștiința morală de a înfăptui binele. Simpla existență a unei legi fără să existe alături și reflecția proprie a conștiinței morale, impusă de datoria de onoare față de statul al cărui cetățean este, creează iluzia înfăptuirii dreptății în acel stat. Desigur că educația timpurie are un rol însemnat în crearea conștiinței morale. Căci altfel, cum poate o lege să țină loc de părinte?

Valorile fundamentale care întruchipează binele au ajuns să fie definite și integrate în forma de organizare a societății sub denumirea de **drepturi**. Drepturile au ca și izvor o judecată morală prin care omul înțelege calitatea morală a unei situații, fapte sau persoane prin raportare la valorile morale dezvoltate și transmise, prin tradiție și obicei, prin scris sau vorbit. Există drepturi fundamentale, precum dreptul la viață, la integritate fizică și psihică, dreptul la libertate, la viață intimă, privată sau familială etc. Protejarea acestor drepturi se asigură prin stabilirea, în mod corelativ acestor drepturi, a altor norme de conduită, denumite **obligații**. *Deci drepturile există doar prin definirea obligațiilor, iar obligațiile se regăsesc acolo unde drepturile cer să fie protejate.* Drepturile și obligațiile cetățenilor au la bază o valoare morală de referință, anume **buna-credință**. Aceasta, fiind o virtute complexă, implică câte puțin din celelate virtuți.

Buna-credință spune adevărul, face binele și se supune iubirii de oameni!

Doamna **OLTEANU ELENA CORNELIA**

CUPRINS:

Cuvânt înainte	3-4
Capitolul I INFRAȚIUNI ȘI CONTRAVENȚII	5-29
Capitolul II GESTIONAREA CONFLICTELOR.....	29-31
Capitolul III CAMPANII UTILE PRIVIND MINORII.....	31-37
Capitolul IV ASPECTE LEGALE PENTRU CADRE DIDACTICE ȘI PĂRINȚI.....	37-43
Capitolul V GESTIONAREA FENOMENULUI DE BULLYING.....	43-50
Postfață.....	50-51

Martie 2022